

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

ONOR. MHALLEF

JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)

Seduta ta' Nhar it-Tnejn 7 ta'Dicembru 2015

Kawza Numru : 15

Citazzjoni Numru : 672/2005/JPG

Retail Solutions Limited (C 31508)

Vs

Lara Montebello (I.D. Card No. 415982M), Janine Montebello (I.D. Card No. 48685M) u Walter Montebello (I.D. No.335553M) u Josephine Montebello (I.D. Card No. 153859M) f'isimhom personali u kif ukoll f'isem il-minuri Anthea Montebello

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni tas-19 ta' Lulju 2005 li taqra hekk:

*"Peress illi l-kontendenti dahhlu fi ftehim datat 27 ta' Settembru 2004, li permezz tieghu s-socjeta' attrici kkoncediet u tat lill-konvenuti d-dritt ta' "use and operate" parti mill-kumpless (designated area) tal-post maghruf bhala LUXE Pavilion, formanti parti mill-kumpless Portomaso, f'San Giljan, u dan taht il-pattijiet u kundizzjonijiet kollha stipulat f'dak l-istess ftehim **DOK A**;*

U peress illi "the commencement date of this agreement shall be the 1st October

2004 ... and shall continue for a period of two years hereinafter referred to as the initial period”(Artiklu 2.02);

U peress illi “the commencing rent for the right of use granted, for the initial period of this agreement shall be equivalent to fifteen per cent (15%) on the total net turnover generated from the designated area.... ”(Artiklu 3.01);

U peress illi “in addition to the rent due under this agreement, the operator shall contribute towards the common area and maintenance expenses ... of all common parts, areas and services within the premises ... ”(Artiklu 6.04);

U peress illi “the operator shall ensure that it shall operate its business within the premises with due diligence and efficiency and shall use its best judgment efforts and abilities to enhance the reputation and attractiveness of the premises ” (Artiklu 5);

U peress illi “the designated area’s main line of business will be the high quality ladies wearing apparel, footwear and leather goods ” (Artiklu 1.01k u 5.01);

U peress illi sal-gurnata tal-ftuh, il-konvenuti kellhom jaghtu lista ta’ “brands and products to be marketed from the designated area”, (DOK E mal-kuntratt), haga li baqghet ma saritx minkejja li kienu nterpellati jaghmlu dan;

U peress illi l-konvenuti ma komplex jokkupaw u anzi abbandunaw u telqu l-pusess tad-designated area lilhom koncessa bil-ftehim hawn fuq msemmi ferm qabel ma’ skada l-perjodu inizjali ta’ sentejn, abbandun li sar propju fil-5 ta’ April 2005 meta l-perjodu originali ta’ sentejn kien jiskadi fit-30 ta’ Settembru 2006;

U peress illi huma kissru d-dispozizzjonijiet u l-obbligi minnhom assunti bil-kuntratt hawn fuq msemmi tas-27 ta’ Settembru 2004, fost affarijiet ohra billi ma kienux ibieghu mid-designated area prodotti ‘high quality’, kienu jidderigu lill-klientela taghhom imorru jixtru minn lok iehor ta’ bejgh taghhom mhux wisq il-bogħod, f’San Giljan stess, u b’egħmilhom għamlu hsara u dannu irreperabbi lill-kumpless LUXE Pavilion u partikolarment lis-socjeta’ attrici, kollox kif ser jigi

ppruvat ahjar fil-kors ta' din il-kawza;

U peress illi “the occurrence of any one or more of the following events shall constitute default and breach of this agreement by the operator:

- (a) The operator's vacating or abandoning the premises,*
- (b) The failure by the operator to make and payment promptly when due of the annual rent, one-time fee, communal fees or of any insurance premium or any payment due to be made by the operator in terms of this agreement,*
- (c) The failure by the operator to observe or perform any other covenants, conditions or provisions of this agreement to be observed or performed by the operator...” (Artiklu 12);*

U peress illi f'kaz illi l-konvenuti jkunu moruzi fil-ftehim minnhom milhuq u fl-obbligi minnhom assunti, allura bis-sahha ta' l-Artikolu 12.02 huma jkunu soggetti jirrispondu lis-socjeta' attrici li hija intitolata “to recover from the operator all damages incurred by the company by reason of the operator's default, included but not limited to the cost of recovering possession of the premises, loss of rent, expenses of entering into a new agreement ... and interest on unpaid annual rent or other sums payable by the operator under the provisions of the agreement ...”;

*U peress illi, mahduma fuq il-kera mhallsa tul l-ewwel u l-unici sitt xhur fuq d-designated area u l-common areas li kienet lilhom koncessa (minn Ottubru 2004 sa Marzu 2005), il-konvenuti huma obbligati jhallsu is-somma ta' seba' t'elef, sitt mijja u tmax il-Lira Maltin u erba' centezmi (Lm7612.04), oltre s-somma ta' tlett elef, tlett mijja u tnejn u disghin Liri Maltin u tmienja u ghoxrin centezmu (Lm3392.28), ammontanti ghal total komplexiv ta' hdax il-elf, u erba' Liri Maltin u tnejn u tletin centezmu (Lm11,004.32) (**DOK B**);*

*U peress illi l-konvenuti għandhom ihallsu ukoll is-somma komplexiva ta' elf seba' mijja u sitt Liri Maltin u seba' u sittin centezmu (Lm1,706.67) rappresentanti diversi invoices kif juru statements **DOKC** u **DOK D**;*

U peress illi bl-agir u bil-ksur ta' l-obbligi kontrattwali taghhom, il-konvenuti ikkawzaw danni lis-socjeta' attrici kif ser jigi ppruvat ahjar fil-kors ta' din il-kawza;

U peress illi interpellati sabiex jersqu ghall-hlas mitlub permezz ta' ittra ufficjali ta' l-20 ta' Gunju 2005, il-konvenuti baqghu inadempjenti;

Jghidu ghalhekk il-konvenuti, flimkien u in solidum bejniethom, ghaliex din l-Onorabbi Qorti ma ghandiex:

1. *Tiddikjara illi huma kissru l-kuntratt tas-27 ta' Settembru 2004 ghar-ragunijiet hawn fuq premessi.*
2. *Tikkundanna konsegwentement illi jhallsu lis-socjeta' attrici s-somma komplexiva ta' tnax il-elf, seba' mijha u hdax il-Lira Maltin (Lm12,711) ghar-ragunijiet u l-premessi hawn fuq maghmula.*
3. *Tiddikjara lill-konvenuti responsabqli għad-danni kollha sofferti mis-socjeta' attrici in segwitu ghall-agir ta' l-istess konvenuti bi ksur tal-kuntratt hawn fuq msemmi u l-obbligi kontrattwali tagħhom.*
4. *Tillikwida d-danni hekk sofferti mis-socjeta' attrici ai termini tat-tielet talba hawn maghmula.*
5. *Tikkundanna lill-istess konvenuti ihallsu lis-socjeta' attrici s-somma li tigi hekk likwidata ai termini tar-raba' talba hawn fuq maghmula.*

Bl-ispejjeż kollha, inkluż dawk ta' l-ittra ufficjali ta' l-20 ta' Gunju 2005 u dawk tal-Mandat ta' Sekwestru u l-ittra ufficjali pprezentati kontestwalment, u bl-imghax legali sad-data tal-hlas effettiv kontra l-konvenuti li huma minn issa ngunti għas-subizzjoni.”

Rat id-dikjarazzjoni mahlufa tas-socjeta' attrici Retail Solutions Limited tas-19 ta'Lulju 2005;

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mis-socjeta' attrici u l-elenku ta' dokumenti ezebiti mac-citazzjoni;

Rat li l-atti tac-citazzjoni, d-digriet u tal-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati lill-intimati skond il-ligi;

Rat in-nota t'eccezzjonijiet tal-konvenuti tat-23 t'Awwissu 2005 (a fol. 26 et seq.)li taqra hekk:

1. *"Illi preliminarjament il-konvenuti Walter Montebello u martu Josephine Montebello għandhom jiġi lliberati mill-osservanza tal-gudizzju ghaliex m'għandhom ebda relazzjoni guridika diretta ma' l-attrici u dana kif jirrizulta mill-iskrittura ta' "use and operate" ossia lokazzjoni esebita minnha stess;*
2. *Illi subordinatament u mingħajr pregudizzju għal fuq eccepit, it-talbiet attrici fil-mertu għandhom jiġi michuda stante li l-eccipjenti rrilaxxaw id-designated area lilhom koncess/mikri għar-ragunijiet validi kif jiġi ppruvat fit-trattazzjoni tal-kawza;*
3. *Illi it-tieni talba għandha tigi michuda ghaliex il-komputazzjoni tad-danni reklamati bbazati fuq kera pretiz fil-futur hija totalment irregolari u bla bazi stante li l-kera jiġi kkomputat fuq persentagg ta' bejgh u għalhekk la m'hemmx bejgh m'hemmx obbligazzjoni ta' hlas;*
4. *Illi subordinament u mingħajr pregudizzju għal fuq eccepit, it-talbiet attrici huma nsostenibbli stante skond l-artikolu 12.02 tal-ftehim esebit bhala dokument A, l-istess ftehim gie rexxiss ipso jure u ipso facto u skond l-istess artikolu d-danni reklamati jridu jkunu rejjalment sofferti.*
5. *Salv eccezzjonijiet ulterjuri."*

Rat id-dikjarazzjoni mahlufa tal-konvenuti tat-23 t'Awwissu 2005 (a fol. 28 et seq.);

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenuti, flimkien mad-dokumenti ezebiti;

Rat il-kontro-talba tal-konvenuti tat-23 t'Awwissu 2005 (a fol. 32 et seq.) li taqra hekk:

"Billi fis-27 ta' Settembru, 2005, il-kontendenti ffirmaw bejniethom ftehim fejn is-socjeta' attrici kkoncediet lill-konvenuti d-dritt li jaghmlu uzu u li joperaw il-fond hemm indikat formanti parti mill-Luxe Pavilion gewwa l-kumpless ta' Portomaso F'San Giljan, u dan skond il-pattijiet u kondizzjonijiet kif stipulati f'dak il-ftehim kopja ezebita bhala Dok.A mis-socjeta' attrici.

Billi permezz ta' l-artikolu 2.05 ta' dak il-ftehim, il-kontendenti qablu li

'The premises shall open its doors to the general public with a purpose to trade on the 8th of November, 2004'

U skond l-artikolu 5.03 ta' l-imsemmi ftehim li

'Unless otherwise agreed or instructed by the Company, the opening hours of the premises shall be:- 9.30 a.m. to 9.00 p.m. from Monday to Saturday'

Billi sussegwentement f'wahda mil-laqghat bejn l-operaturi/kerrejja tad-diversi fondi gewwa l-Luxe Pavilion, is-socjeta' attrici kienet obbligat ruhha magħhom li tapplika u tottjeni l-licenzji relattivi għal dawk l-istess fondi.

Billi pero' li sat-12 ta' April, 2005, meta l-konvenuti rilaxxjaw il-fond u ddepozitaw ic-cwievet taht l-Awtorita' ta' din l-Onorabbli Qorti, is-socjeta' attrici ghalkemm debitament interpellata bonarjament (ara kopja Dok.WM11 anness) u wkoll permezz ta' ittra ufficjali tat-8 ta' Marzu, 2005 (ara kopja Dok.WM9 anness) sabiex tghaddi lill-istess konvenuti l-licenzja relattiva tal-fond, din naqqset milli tottempora ruhha mar-rikjesta tagħhom.

Billi wkoll l-art. 5.02 tal-ftehim fuq imsemmi kien jirrikjedi mill-konvenuti li huma ma setghux:

'... change, alter or add to the...brands or Products listed in Document 'E' without the prior written consent of the Company'

Billi fil-fatt kien gie accettat bejn il-partijiet li l-konvenuti kien ser joperaw in-negoju fuq sistema ta' spot buying, kien gie accettat ukoll li jithalla barra dokument 'E' mal-firma tal-kuntratt finali tas-27 ta' Settembru, 2005, b'dana pero' li l-istess konvenuti ntrabtu li jinfurmaw lis-socjeta' attrici bl-ismijiet tal-brands li kien ser jinbieghu mill-fond minn zmien ghal zmien.

Billi meta sussegwentement l-konvenuti ghaddew elenku ta' madwar hamsa u sittin (56) brands lis-socjeta' attrici ghall-fini ta' l-arrangament ta' bejniethom (ara email tat-22 ta' Marzu, 2005 (Dok.WM10) u dik tat-28 ta' Dicembru, 2004, mibghuta mill-konvenut Walter Montebello (Dok.WM3)), l-istess socjeta' attrici ddecidiet arbitrarjament li dawk il-brands kollha kien ta' kwalita' nferjuri, u gew inibiti milli jbieghu kull prodott b'dawk l-ismijiet rispettivi mill-fond in kwistjoni (ara email tad-29 ta' Dicembru, 2005 Dok.WM3 u dik tat-23 ta' Marzu, 2005, Dok.WM10 mibghuta mis-socjeta' attrici).

Billi dan sar filwaqt li, bi ksur tal-para (iv) ta' l-art. 4.01 tal-ftehim tas-27 ta' Settembru, 2004, l-istess socjeta' attrici kienet qegħda tippermetti lil operaturi/kerrejja ohra li jbieghu fil-Luxe Pavilion prodotti ta' kwalita' ferm inferjuri, tant li kienu proprju dawk l-istess operaturi/kerrejja li kienu qed jagħmlu isem hazin lil Luxe Pavilion u sahansitra wkoll lill-konvenuti.

Billi b'hekk is-socjeta' attrici kienet għal xi raguni oskura ppersegwitat u fixxklet il-konvenuti fl-operazzjoni tan-negoju tagħhom, u dan kif ser jigi pruvat ahjar waqt it-trattazzjoni ta' din il-kawza, sabiex b'hekk, tenut kont ukoll li s-socjeta' attrici kienet għadha ma ottjenietx il-permezzi tal-kummerc relattivi, huma ma kellhom l-ebda xelta ohra ghajr li jirrilaxxjaw il-fond u jirritornaw ic-cwieviet.

Billi l-konvenuti nefqu somom konsiderevoli sabiex jarmaw l-operating outlet, jixtru l-

merkanzija u spejjez ancillari.

Billi l-konvenuti sofrew id-danni bhala konsegwenza ta' l-agir illegali u abbuživ tas-socjeta' attrici, inkluzi dawk elenkti f'Dok. WM13 hawn anness.

Tghid ghalhekk is-socjeta' attrici ghaliex din l-Onorabbi Qorti m'għandhiex għar-raginijiet fuq premessa:

1. *Tiddikjara l-ftehim iffirmat bejn il-kontendenti fis-27 ta' Settembru, 2004, xolt stante li s-socjeta' attrici naqqset milli tottempora ruhha ma' l-obbligazzjonijiet kontrattwali u legali tagħha;*
2. *Tiddikjara lis-socjeta' attrici responsabbi għad-danni rizultanti lill-konvenuti bhala konsegwenza tan-nuqqas tagħha;*
3. *Tillikwida d-danni hekk sofferti mill-konvenuti;*
4. *Tikkundanna lill-istess socjeta' attrici thallas lill-konvenuti s-somma tad-danni hekk likwidata minnha.*

Bl-ispejjez, inkluz dawk ta' l-ittra ufficjali tat-8 ta' Marzu, 2005, u tac-cedola ta' depozitu tat-12 ta' April, 2005, kontra s-socjeta' attrici li hi minn issa ngunta sabiex tidher in subizzjoni.”

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti tal-konvenuti tat-23 t'Awwissu 2005 (a fol. 36 et seq.);

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat in-nota t'eccezzjonijiet tas-socjeta' rikonvenzjonata Retail Solutions Limited tat-2 ta' Settembru 2005 ghall-kontro talba tal-konvenuti (a fol. 77 et seq.) li taqra hekk:

“Illi t-talbiet rikonvenzjonali tal-konvenuti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez kollha kontra tagħhom.

Illi minghajr pregudizzju, mhux minnu illi s-socjeta' esponenta kissret jew b'mod iehor naqqset mill-obbligi kontrattwali tagħha tal-ftehim tas-27 ta' Settembru 2004, u filwaqt illi zzomm ferm il-posizzjoni tagħha kif premessi fl-atti tac-citazzjoni, tichad illi l-kuntratt msemmi gie xjolt għal ragunijiet u nuqqasijiet imputabbi lilha.

Illi s-socjeta' esponenta ma tassumi ebda responsabbilita' ghall-ebda danni allegatament sofferti mill-konvenuti li jridu qabel xejn jippruvaw l-istess pretensjoni u fi kwalunkwe kaz il-htija u r-responsabbilita' tas-socjeta' esponenta.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.”

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatt tas-socjeta' attrici rikonvenzjonali tat-2 ta' Settembru 2002 (a fol. 78 et seq.);

Rat id-digriet ta' din il-Qorti kif diversament preseduta tal-15 ta' Gunju 2006 fejn innominat lil Perit Legali Dr. Mark Chetcuti (a fol. 99 et seq.);

Rat id-digriet ta' din il-Qorti kif diversament preseduta tal-5 t'Ottubru 2010 fejn innominat lil Dr. Gabrielle Zammit bhala Perit Legali peress li Dr. Mark Chetcuti gie elevat ghall-gudikatura. (a fol. 185 et seq.);

Rat in-nota ta'sottomissjonijiet finali tas-socjeta' attrici tal-20 ta' Dicembru 2013 (a fol. 212 et seq.);

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-intimati tal-14 ta' Frar 2014 (a fol. 237 et seq.);

Rat ir-relazzjoni tal-Perit Legali Dr. Gabrielle Buttigieg prezentata fis-7 t'April 2014 u mahluka fil-25 ta' Gunju 2014 (a fol. 269 et seq.);

Rat in-nota tal-intimati tal-15 ta' Dicembru 2014 li permezz tagħha ezebew id-domandi in eskussjoni lil-Perit Legali (a fol. 614 et seq.);

Rat in-nota tal-Perit Legali Dr. Gabrielle Buttigieg tal-14 ta' Jannar 2015 u mahlufa fit-2 ta' Frar 2015 (a fol. 620 et seq.) li tikkontieni r-risposti tagħha għad-domandi tal-konvenuti in eskussjoni;

Rat in-nota tal-intimati tad-9 ta' Frar 2015 li permezz tagħha ezebew id-domandi in eskussjoni ulterjuri lil-Perit Legali (a fol. 626 et seq.);

Rat ir-risposti tal-Perit Legali għad-domandi in eskussjoni ulterjuri mill-konvenuti mahlufa u prezentati fl-4 ta' Marzu 2015 (a fol. 632 et seq.);

Rat in-nota ta' kritika tal-intimati tat-8 ta' Mejju 2015 (a fol. 644 et seq.);

Rat in-nota responsiva tas-socjeta' attrici Retail Solutions Limited (C31508) tal-24 ta' Gunju 2015 9a fol. 652 et seq.);

Rat id-dokumenti u l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet;

Ikkonsidrat:

Ramon Micallef, Managing Director ta' Retail Solutions Ltd a fol. 370 et seq, xhed li l-kuntratt datat 27 ta' Settembru 2004 meritu tar-rikors promotorju, kien ghall-kirja ta' area fil-Luxe Pavilion u għamiltu mall-konvenuti. L-idea tal-kumpless kien li jkun '*an upmarket establishment*' u għalhekk saret il-klawsola 5 fil-kuntratt kif ukoll artikli ohra. Il-konvenuti ma kienux onoraw l-obbligi fis-sens li ma nghatawx lista tal-brands li kien ser imexxu fil-hanut li llum jismu Puer, sad-data tal-ftuh tal-istabbiliment; jew konferma mingħand il-principali tagħhom li setghu jagħmlu marketing ta' dawn il-brands fl-istabbiliment tagħhom; irrizulta li l-prodotti li kienu jbiegħu ma kinux ta' '*high quality*', tant li kellhom lmenti mingħand zewg klijenti partikolari kif ukoll operaturi ohra fl-istess stabbiliment illi l-prodotti li kienu qed jinbiegħu kien ta' livell inferjuri hafna. Finalment wara korrispondenza rceva lista tal-brands li saru vverifikasi rrizulta li kien hemm ismijiet fittizji li informazzjoni

fuqhom ma setghux jingabu la fuq l-internet jew minn rappresentanti barranin, hlief ghal brand wahda biss.

“Il-konvenuti kellhom hanut iehor Balluta, cioe Puer Boutique, u minnu fiz-zmien li ahna ghidnilhom bil-livell tal-brands li ahna dehrilna kienu inferjuri ghall-lok mnejn kellhom mikri skond il-ftehim, bdew jaghmlu sale f’Jannar 2005 fejn irreklamaw il-hanut taghhom ta’ Balluta biss.”

Is-socjeta’ attrici ndunat li dan qed isir b’detriment għaliha għaliex ma kienx hemm flat rate ta’ kera izda biss percentagg fuq it-turnover. F’dak il-perjodu nnotaw tnaqqas ‘on a daily basis’ tal-bejgh mill-hanut ta’ Portomaso. Inoltre, Ramon Micallef personalment kien prezenti b’persuna li dahlet fil-hanut ta’ Portomaso u ma damitx iktar minn minuta meta avvicina din il-persuna qaltru li kienet giet diretta ghall-hanut ta’ Balluta fejn kien hemm is-sale.

Wara l-korrispondenza ulterjuri u meta waslet biex tigi ordnata l-kollezzjoni tar-rebbiegha, konvenuti ghaddew lista ta’ brands godda, totalment differenti mill-ewwel lista. Micallef xhed li wara verifici nforma lil konvenuti li l-brands ma kinux accettabbli għas-socjeta’ attrici.

Mill-ftehim ta’ sentejn, **il-konvenuti damu biss joperaw sitt xhur, cioe minn Ottubru 2004 sal-5 ta’ April 2005.**

Billi Luxe Pavilion kien għadu għid u kien hemm biss seba’ outlets, il-fatt li wara ftit xhur ghalaq wieħed, kien jirrifletti hazin fuq il-kumpless.

Il-kwalita tal-prodott ukoll affettwat hazin hafna l-Luxe Pavilion.

Micallef spjega kif wasal għad-danni mitluba ta’ Lm7,612.04, li din tirraprezenta d-differenza ta’ kera mhux imħallsa fuq il-perjodu li kien fadlilhom ta’ sena u nofs kieku l-konvenuti ma abandonawx il-kuntratt. Wasal għal din is-somma fuq pro rata tas-sitt xhur li hallsu qabel. Irrefera għal Dok B fol. 5 tal-process.

“Is-somma ta’ Lm3,392 hi l-ammont li suppost hallsu ghal-common areas fuq il-perjodu ta’ sena u sitt xhur li ma hadmux. Din mhix rata fissa izda tinhadem skond area tal-hanut mal-ammont ta’ spejjes inkorsi f’dak il-perjodu fuq il-common areas kollha.

Is-somma ta’ Lm1,262.01 u Lm444.66 huma arretrati, kontijiet li l-konvenuti ma hallsux u li jikkorrispondu kirjiet u common area charges tul is-sitt xhur li okkupaw il-fond.”

B’referenza ghal Dok C u D Micallef spjega li kien hemm zewg invoices peress li Dok C jirreferi ghall-fond ossia spazju mikri lilhom bil-kuntratt u Dok D jirreferi ghall-spazju iehor fl-istess kumpless li l-konvenuti kienu jokkupaw bi ftehim verbali u damu biss ftit gimghat.

“Il-figuri kollha inhargu mill-awditur u huma inferjuri ghal dak li kienu jhallsu okkupanti ohra kkalkolat fuq il-meterage mikri. Dan hu inqas ukoll minn dak indikat fil-kuntratt kieku baqghu iktar minn sentejn fejn il-kondizzjonijiet tal-kirja kienu jinbidlu.”

Franco Portelli a fol. 474 et seq xhed illi huwa jahdem fin-negoziu tal-hwejjeg. Kellu outlet fil-Luxe Pavillion, fl-4 ta’ Novembru 2004 sa Settembru 2005 armat bil-hwejjeg tal-irgiel. Kellu kondizzjoni li l-hwejjeg ikunu designer brands,u hekk kien ibiegh. “*B’designer brands infisser li jkollok dar rikonoxxuta wara d-ditta li qed tbiegh.*” Gieli dahal fl-outlet tal-konvenuti u nnota li kellhom brands differenti, li qatt ma kien sema bihom.

“Jiena u operaturi ohrain gieli tkellimna fuq id-ditti li kienu jbieghu l-konvenuti u kienu tal-opinjoni li ma kinux ta’ livell, fis-sens li ma kinux ditti famuzi. Dan id-diskors kien isir bejnieta.”

“Jien qatt ma ghamilt xi rapport lill-operators dwar dan.” Ghalkemm tkellmu dwar dan. “Tkellimt ukoll mal-operaturi meta kont akkumpanjat mill-partners Taljani tieghi.”

Portelli xhed li din is-sitwazzjoni ma nfluenzatux ghaliex il-klijentela tieghu kienet ghall-hwejjeg tal-irgħiel mentri l-konvenuti kienu jbieghu hwejjeg tan-nisa.

“L-ilment principali tieghi u tal-partners Taljani li ilhom f’dan ix-xogħol xi 20 sena kien li l-brands tal-konvenuti qatt ma semghu bihom.”

Kelli kondizzjoni li nzomm standard għoli. Meta Itqajna mas-Sur Ramon Micallef ghidna diskors fis-sens li l-prodotti tal-konvenuti ma kinux ta’ standard li kelli jien fil-hanut tieghi. Il-prodotti li kont inbiegh kienu tal-iandard li kelli fil-kuntratt.”

In kontro ezami, Portelli xhed ftakarx jekk ir-riferenza ghall-kondizzjoni dwar ‘*high quality ladies wearing apparel and footwear and leather goods*’ kinitx l-istess dictura wzata fil-kuntratt tieghu, pero ftakar li Retail Solutions kienu talbuu xhur qabel ma dhalt, lista tad-ditti li kien ser indahhal. Din kienet annessa mal-kuntratt tieghi. Il-brands fil-hanut tal-konvenuti ma kienx smajt bihom qabel.

Portelli ammetta li gieli xtara affarijiet mingħand il-konvenut.

Ramon Micallef ikkonferma l-kuntratt esibit in atti. Micallef xhed illi l-Klawsola 5 tal-ftehim tirifletti l-ideja tal-kumpless kien li jkun *upmarket establishment* dan ghaliex fil-paragrafu 5 hemm indikat li l-operatur irid imexxi b’diligenza u b’efficjenza u li kif jidher fil-paragrafu 5.01 hemm indikazzjoni ta’ dak li għandu jinbiegħ, cioe ‘*high quality ladies wearing apparel* ecc. Skond Klawsola 5.02 l-operatur ma setghax ibiddel il-generu tan-negożju mingħajr il-kunsens tas-socjeta’ attrici u li kien marbut li fil-parti allokata lilu jbiegh biss ‘***genuine original products***’ u li hu jikkonferma li ‘***he is authorised to trade and sell such brands by the manufacturer of the said goods***’. Din il-kundizzjoni saret f’kull kuntratt biex jinzamm il-livell tal-kumpless. Dan sar sabiex il-hwienet ma ibieghux l-istess prodott jew li jinbiegħu *fakes*, għalhekk sahqu fuq l-awtorizazzjoni tad-ditta Furiani.

Il-konvenuti ma biddlux il-generu dment li kienu jokkupaw id-designated area.

“Mitlub nirrispondi jekk il-konvenuti qattx bieghu prodotti mhux ‘genuine’ nghid li ma nafx ghax qatt ma tawna konferma u informazzjoni skond il-paragrafu 5.2.”

Micallef xhed li din kienet wahda mir-ragunijiet li wasslet ghal kwistjoni odjerna u cioe' l-fatt li l-konvenuti ma onorawx l-obbligu tagħhom billi naqqsu li jagħtu l-informazzjoni u verifika dwar l-awtenticita` ta' dak li kien qed ibieghu.

Jista' jkun li jkollok prodott *high quality* u mhux *upmarket* izda mhux vice versa.

"Qed nigi muri Dok E anness mal-kuntratt u nikkonferma li ma fiha ebda lista ta' brands u prodotti li l-konvenuti kien ser ibieghu." Vide fol. 483.

Micallef xhed li l-konvenuti kien talbuh zmien biex jikkonsenjalu lista wara li jinnejgozjaw ma suppliers tagħhom Micallef xhed li kien accetta li din il-lista kellha tigi konsenjata meta jinfetah l-outlet, cioe fil-5 ta' Novembru. Dan pero ma sarx. Micallef xhed li qabel ma nfetah il-kumpless l-konvenuti gabu reklam li ser jifthu fil-Luxe liema reklam kien jirrifletti biss l-young generation look, u mhux t-tip ta' hwejjeg li kien d-diskutew fin-negożjati. Kien talab ukoll biex jagħtuh l-lista tal-prodotti skond Dok E mal-ftehim. *"Jien ma ktibtlux. Following l-opening, imbagħad hemm korrispondenza fuq dan il-punt."*

Micallef jichad li l-kliem f'paragrafu 5, cioe li l-konvenuti kien qed jikkonfermaw fuq l-iskrittura li kien awtorizzati jbieghu l-prodotti mill-manufacturer, izda l-intiza kienet li jiproduċu dokumentazzjoni li turi dan. *Din kienet issue importanti, u qatt ma kien hemm xi dubbju dwar dan. Naf li xi xahar wara li fethu bagħtuli lista bil-brands pero certification ma rcevejtux."*

Ramon Micallef ikkonferma reklam tad-ditta "Miss Money Money" l-magazine *Glamour* ta' Ottubru 2004, f'pagina 485 Dok SM4, bhala wahda mid-ditti li kien se jgħibu l-konvenuti. Micallef ikkjarifika li meta għamel r-ricerka, sab illi dawn d-ditti kienu fittizji jew inezistenti.

Ramon Micallef in kontro ezami a fol. 486 et seq jkompli jixhed li seta' sar diskors fuq il-trading licence bejn li gie ffirmat il-kuntratt mal-konvenuti u li nfetah il-kumpless. Dan id-diskors jekk sar, sar mal-operaturi kollha. Muri email Dok XY2 Micallef ikkonferma li din l-email bghatha hu u fost il-punti li kien hemm għad-

diskussjoni semma ukoll it-trading licence. Dan ma fissirx b'daqshekk li hu f'xi hin obbliga ruhu ghal rigward ta' trading licences.

Micallef xhed li hu ma kkonsenza ebda lista bhala dik lilu murija fil-meeting tal-5 ta' Ottubru 2004: “*Wara dan il-meeting, cioe` zmien wara, ikkonsenjajt l-imsemmija lista lill-operaturi kollha. Fil-meeting gew diskussi trading licences vis-a-vis ‘opening hours’ u ddecidejna li Retail Solutions tapplika f’isem kulhadd ghall-licenza biex ikollna aktar sahha bhala grupp ta’ operaturi milli kull operatur separatament. Il-lista Dok WM1 giet murija u konsenjata f’meeeting iehor sussegwenti fejn hemm immarkati l-generi kollha tal-operaturi fil-kumpless u l-code li jinsab fix-xellug tad-dokument li jikkorrispondi mal-generu tal-prodott mibjugh. Bhala fatt Retail applikat ghal-licenzji separati. Il-generu kien jirrizulta mill-kuntratti separati u ghalhekk hrigt bil-lista Dok WM1 fejn hemm inkorporat il-generi kollha. Il-licenzja tat-trade ghalhekk harget fuq ‘Retail Solutions’*”. Vide fol. 487.

Muri ricevuti u acknowledgement tal-applikazzjoni a fol. 30 tal-process Micallef ikkonferma li r-ricevuta kienet datata 8 ta' Novembru u l-applikazzjoni 22 ta' Ottubru. Dawn saru mill-kumpanija attrici. L-invoice a fol. 29 kienet l-invoice mibghuta lill Montebello ta' dak dovut minnhom bhala depozitu ghal sehemhom ghall-applikazzjoni saret mis-socjeta' attrici. Il-konvenuti hallsu f'Jannar 2005. Il-licenzji kienu damu diversi gimghat biex hargu. Micallef spjega li meta applikazzjoni tkun konfermata jircevu l-hlas dovut ghal dik il-licenzja partikolari. Jibagħtu kif fil-fatt għamlu l-invoice tal-ammont dovut lill-outlet u min hallas nibagħtu ghall-licenzja. “*Min ma hallasx ma segwejnihiex u safejn niftakar Montebello ma segwewx, anzi nghid li jista’ jkun li kienu gia abandonaw il-premises qabel ma bagħtna l-invoice. Il-licenzja zgur tkun harget at one stage u nafl li hallasniha ahna.*” Micallef xhed li kien sab ittra tal-konvenuti fis-7.00 p.m. sabiex fi zmien sagħtejn jaġtihom kopja tal-licenzja. “*Jien ma kontx f’pozizzjoni li nagħmel dan u ma niftakarx jekk fil-fatt il-licenzja kinitx għandi jew le dak iz-zmien. Inzid li lanqas il-percentagg tat-turnover ma kien qed ihallsu dak iz-zmien.*” Ibid

Fl-ebda hin pero ma gie assunt xi obbligu li Retail Soltions kellha tipproducxi xi trading licence. Is-socjeta' attrici hallset hi ghall-licenzja ta' Puer, biex tkun konformi mal-ligi.

Ramon Micallef a fol. 489 ezebixxa t-Trading Licence ta' Puer, Dok RM1, tas-sena 2005 li jidher skond Dok RM2 li thallset minnha fil-5 ta' Awissu 2005 u ntbaghtet ricevuta mill-gvern fit-22 ta' Marzu 2006. Bhala procedura s-socjeta' rikorrenti kienet thallas l-licenzji meta tircevi l-flus minghand l-operaturi tal-outlets. Puer ma hallasietx.

"Qed nigi muri Dok a fol. 29 tal-process u nghid li din hi invoice ta' Luxe Pavillion ghall-hlas ta' Lm10 (€23.29) mill-operatur Puer meta saret l-applikazzjoni minn Luxe fit-22 ta' Ottubru 2004, f'isem Puer u bhala wahda ghal kull operatur iehor. Din hi biss application fee jew publication fee mhix licenzja kif gia spjegajt. Hi procedura tad-dipartiment imbagħad li jippublikaw tali talba, jagħmlu analizi u mbagħad jiddeċiedu għandhiex toħrog licenzja skond il-kobor, lokalita` tal-hanut u l-generu. Jekk thallsitx jew le ma niftakarx izda jidher li thallset minn Puer. Ma niftakarx izda jidher li thallset minn Puer. Ma naħfx din il-fee titnaqqasx mill-licenzja eventwalment. Dan kollu sar f'Ottubru 2004.

Jiena niftkar li Puer talbuni l-licenzja lejliet li telqu tard filghaxija, b'mod formali bil-miktub. Ma niskludix li waqt xi wieħed mill-meetings gietx diskussa jew mitluba."

Micallef xhed li ma setghax jitlob lil Puer ihallsu l-licenzja ghax meta d-dipartiment talab il-hlas, u hu infurma b'dan lill-operaturi, Puer kienu gia telqu. "Kont ikkonfermajt fil-fatt ma certu Brian Montebellotat-Trading Licence Department li ma kienx hemm problemi dwar il-hrug tal-licenzja izda biss kienet kwistjoni ta' proceduri li jridu jieħdu z-zmien. B'dan l-operaturi kienu jafu."

"Qed nigi mistoqsi nispjega d-differenza fin-numru ta' riferenza li jidher fil-publication fee, ciee` CD/3209/04 u dak li jidher fil-licenzja mahruga CD/3257/05, nghid li ma għandix ideja. Cert pero li l-publication fee u l-licenzja nhargu ghall-istabbiliment tal-Puer fil-Luxe Pavilion. Il-licenzja nharget fuq area partikolari, ciee` Unit H." Vide fol. 490.

Josephine Montebello a fol. 493 et seq, xhedet li kellha zewgt hwienet minn fejn tbiegh hwejjeg tan-nisa. Ikkonfermat li għamlet zmien topera fil-Luxe Pavilion Hija xhedet illi cempillha Ramon Micallef biex "nitlaqghu u fil-fatt ltqajt mieghu fejn

offrieli li kien hemm xi square metres available għad-ditta Gian Franco Ferre u staqsieni inix interessata niehu l-imsemmija agenzija u kellu jibghatli xi dokumenti in konnessjoni mal-imsemmija ditta.” Rat id-dokumenti u dehrha li ma kien hemm ebda vantagg li tinvesti f’designer wear f’pajjiz bhal Malta. Ergajt tkellimt mas-Sur Micallef fuq dan izda rrifjutat l-offerta. Ftit qabel Settembru 2004, “kont qed nahseb li nkabbru x-xelta billi nagħmlu linja ghaz-zgħażagh u għalhekk accettajt li nerga niltaqa’ mas-Sur Micallef. Kien issuggerixxa li flok nikru l-outlet u nhallsu kera, niftehma fuq percentagg tas-sales bhala kumpens ghall-uzu tal-outlet fuq perjodu ta’ erba’ (4) snin u sussegwentement nagħmlu kirja verso rigal ta’ €55,904.96 (Lm24,000) u kera li ma niftakarx kemm kienet u bid-dritt tas-sullokazzjoni. Jien kont għamilha cara illi l-outlets li kelli kienu gia stabbiliti u l-uniku skop għal dan l-outlet kien li nifħtu ghall-hwejjeg intizi ghaz-zgħażagh. Hu ma kienx ikkummenta xejn, pero staqsa l-hwejjeg kinux ser ikunu ta’ kwalita` tajba bhal dik li ngibu fl-outlet tal-Balluta, ciee` Puer. Tkellimniha bejni u zewgi u t-tfal li għalihom ridna nestendu x-xelta ta’ hwejjeg u ddecidejna li ma naccettawx din il-proposta għal ragunijiet personali li kelli dak iz-zmien, pero cempilt lis-Sur Micallef biex jaġhtina ffit zmien sakemm inkun f’pozizzjoni li niddeciedi sew”. Vide fol. 493/494.

Wara laqgha mar-ragel tagħha u mat-tfal Josephine Montebello ltaqghet mas-Sur Micallef biex ccarat il-kondizzjonijiet tal-ftehim u jsir id-draft. Huma xtaqu li jsemmu l-outlet Puer u s-Sur Micallef ha gost hafna minhabba l-goodwill illi dan l-outlet kien ser izomm l-istess isem bhal dawk li ġia kellhom avolja l-iskop kien li jkun hemm hwejjeg taz-zgħażagh li kien ser jitmexxa mit-tfal.

Josephine Montebello xhedet li kienu tkellmu ma Ramon Micallef ukoll dwar l-istock u ciee` li kienu ser jagħmlu ‘spot buying’, u jaraw ditti ohra li magħhom setghu jahdmu ghax riedu jifirxu għal suq gdid taz-zgħażagh. “*Dan sar ghax waqt id-drafting tal-agreement, is-Sur Micallef u ahna ftehmna li nagħtu l-ismijiet tad-ditti li ser ikollna u hu ma rrived li ndahhal hwejjeg tal-irġiel taz-zgħażagh, kif ukoll ahna ma ridniex li jkun hemm nies fl-istess kumpless li jgħibu hwejjeg taz-zgħażagh, ciee` tan-nisa. Nixtieq nispjega li meta tmur tagħmel spot buying mingħand is-suppliers ma tkunx taf minn qabel x’ditti ser ikollu u mhux hekk biss izda minn stagħun ghall-ieħor mhux necessarjament issiblu l-istess ditti.*” Vide fol. 494. Il-kuntratt gie ffirmat u

bdiet tahdem biex tlesti l-outlet. Ftakret li Micallef staqsa fuq xi klienta partikolari u hija rrispondiet li l-klijenti jmorru fl-outlet li huwa l-aktar konvinjenti ghalihom.

Ramon Micallef, a fol. 496 et seq xhed illi kien jibghat l-flus mal-application b'referenza specifika ghall-hanut partikolari u bi pjanta annessa magħha.

Huwa xhed li l-outlets 'l ohra kieno joperaw Hdud u festi bi ftehim ma kulhadd, u li bhala manager tal-kumpless l-obbligu tieghu kien biss li l-outlets jifthu u jagħlqu fl-istess hin. Micallef xhed li ma hemmx x'tinnejgozja fil-hrug tal-licenzja. Hemm certu *guidelines* li wieħed jrid timxi magħhom.

Huwa stqarr li kien wasalt ghall-konkluzjoni li l-prodotti tal-konvenuti kieno *low grade* ghax meta ccekjajt fuq l-internet dejjem telghet il-logo 'pezzi pazzi.it' li turi website Taljana li mhux tal-prodott innifsu. Anki meta staqsa lill-outlets ohra qatt ma kieno semghu b'dawn il-brands u inoltre kieno ta' kwalita li ma jirriflettix il-kwalita fl-outlets 'l ohra. Huwa xhed li l-konvenuti ma kellhomx restrizzjoni li ma jbieghux l-istess prodotti f'outlets ohra tagħhom. Lanqas ma kien hemm projbizzjoni fil-kuntratt li ma jbieghux prodotti għal teenagers fil-Luxe pero kien hemm *understanding* li ma jsirx dan il-bejgh.

Ramon Micallef in kontro ezami a fol. 499 nnega li kien jaf lil certu Bernardette Zammit l-assistant ta' Puer fil-Luxe Pavillion u li avvicinha biex tahdem mieghu. Huwa xhed li s-sales assistant kienet barranija. Huwa kien wera l-kumpless minn gewwa u minn barra lil Josette Montebello, qabel ma sar il-ftehim. Jista' jkun li kien semma li ser joperaw ukoll Cartier, La Perla u Cavalli fil-kumpless. La Perla gew wara li telqu Puer pero dehrlu li Cavalli kien già hemm. Micallef xhed li Cartier gew jaraw l-istabbiliment qabel ma fetah tant li b'hekk Diamonds International ingħataw l-agency. Il-kumpless kellu *cleaning services* li l-operaturi kieno jħallsu għalihi pro rata. Cahad li l-cleaner kienet tnaddaf d-dar tieghu fil-hin li suppost kienet fil-kumpless. Micallef xhed li l-outlets ingħataw *storage space* skond il-kuntratt u kellhom access għalihi. Dan l-*storage space* kien apparti l-ftehim ma kien tolleranza.

Inizjalment il-posta kienet tasal kollha fl-officcju tas-socjeta` attrici u titqassam lill-outlets u mbagħad saru *individual post boxes*. Montebello qatt ma uza s-sistema inizjali ghax kien għamel *redirection* mill-ewwel.

Brian Montebello Assistant Director, Commerce Division, Ministry of Finance a fol. 501 et seq, xhed File number CD/3209/2004/368 tirreferi ghall-applikazzjoni ta' licenzja kummercjal li saret fit-22 ta' Ottubru 2004, minn Raymond Micallef, I.D. 340670(M) f'isem Retail Solutions Limited ghall-hanut jismu Puer f'Portomaso Complex. L-attività` indikata hi ghall-bejgh ta' hwejjeg u zraben. L-applikazzjoni giet processata. “*Sar hlas ta' €32.29 (Lm10) ghall-ipprocessar tal-applikazzjoni liema hlas gie processat fit-8 ta' Novembru 2004. Fir-ricevuta tal-hlas ikollok il-file number. Fit-23 ta' Novembru bagħtnilu t-talba ghall-hlas ta' €1,027.25 (Lm441) fis-sena u billi kienu fl-ahhar quarter t-labniż €256.23 (Lm110).*” Vide fol. 501.

Micallef xhed li mir-records tas-socjeta` attrici jidher li 1-konvenuti qatt ma għamlu dan il-hlas u bdew jħallsu mill-1 ta' Jannar 2005 għall-perjodu ta' sena. Ma sarx hlas iehor apparti dan.

Anthony Micallef, fl-affidavit tieghu a fol. 478, in kontro ezami a fol. 540 u 597 xhed li kien Direttur fis-socjeta rikorrenti u ffinanzja *in maggor parti* l-kumpanija waqt li Ramon kien jiehu hsieb tal-aspett aministrattiv Anthony Micallef kien jattendi 1-meetings kollha mal-persuni li riedu jikru l-outlets u anki għamel il-minuti u ddiskuta ma' ibnu kif ser immexxu l-kumpless. Minkejja li ma kienx Itaqqa ma Montebello qabel il-kuntratt, kien jiddiskuti ma ibnu fid-dettall x'ser isir ma' kull operatur. Il-laqghat tieghu mal-familja Montebello saru meta nfetah il-kumpless u kienet issir laqgha ghall-operaturi kollha. Minkejja li ma nghatux brands qabel sar il-kuntratt, Anthony Micallef xhed li huma ntrabtu li jagħtu l-lista tal-brands fi zmien qasir wara l-kuntratt. L-accertazzjoni tal-brands hi dik li tirrizulta mill-artikolu 5.02 tal-ftehim, Dok A . L-familja Montebello naqsu li jagħtu l-accertazzjoni u *di piu*, xahar wara li taw l-ewwel lista, bidlu *brands* mingħajr ma nfurmaw lis-socjeta` attrici. “*Ibni Ramon kellu jiehu hsieb li jsiru l-accertazzjonijiet ghax kien kompitu tieghu pero kelli laqghat ma' ibni fejn issemmew dawn in-nuqqasijiet u anki fil-laqghat mal-outlets għidna l-attenzjoni għal dawn in-nuqqasijiet. Il-ftehim kien li l-familja Montebello*

kellha tbleigh affarijiet ghall-persuni ta' kull eta` u mhux kif deher fir-reklam fil-gazzetta li ser ibieghu affarijiet 'for the young'.” Vide fol. 541.

Gie ezebiet l- affidavit ta' Lara Montebello, Dok.LM21/1.

Sean Dullard xhed li kien l-assitent ta' Ramon Micallef fil-Luxe Pavillion Portomaso u kkonferma li kien u saru laqghat mal-operaturi. Ikkonferma li kien hadem fiz-zmien li kien jopera Puer.

Ikkonferma li Puer kelli klijentela tajba u li kin fost l-aqwa hames outlets fejn jikkoncernaw numru ta' klijenti. Ftakar illi Puer kellhom d-ditta Melluso. Huwa xhed illi kien hemm xi laqghat l-Hilton Hotel ghall-operaturi kollha u l-operatur ta' Puer attenda ghal laqghat.

Anthony Micallef in kontro-ezami xhed li kien jattendi xi meetings fokati fuq l-aspett tal-marketing, u b'hekk iltaqa mal-familja Montebello.

Regward id-day-to-day running, kien zzom ruhu aggornat u kelli l-hanut tieghi hemm ukoll.

Rigward il-marketing tat-top brands, l-oggezzjonijiet fuq il-budget kienu jkunu min-naha tal-familja Montebello, u hadd iktar Anthony Micallef xhed illi “*qatt ma smajt dakinhar li l-familja Montebello kienet tagixxu bl-ispot buying.*”

“*Il-lista tal-brands, meta sar il-ftehim, biex jinfetah il-hanut, din kienet wahda mill-affarijiet li kellhom jipprovdu, pero' sa meta nfetah il-kumpless, din il-lista kienet għadha ma nqhatatx. Il-lista nghatat wara li gie ffirmat il-kuntratt bl-insistenza tagħna.*”

Anthony Micallef jinnega b'modd vociferu li huwa b'xi modd irrinunzja għal lista ta' brands.

Il-fatt li l-prodott kien se jkun ghal kull eta' ma kienx kondizzjoni tal-kuntratt, u ghalhekk il-konvenuti setghu jbieghu hwejjeg ghal kwalunkwe eta', l-aqwa li jkunu ta' brands renomati.

Reklami mill-kumpannija li saru u l-brand names ta' kull operator kellhom ikunu parti sostanzjali ta' dawk ir-reklami.

Anthony Micallef in kontro-ezami xhed li kull operator kelli jhallas it-Trading License tieghu u li jiehdu hsieb li japplika ghall-permessi relativi, kif ghamel hu fir-rigward tal-hanut tieghu stess.

Jeanine Montebello ezebiet, *animo ritirandi*, diversi brochures ta' ditti tal-hwejjeg tan-nisa, li gew mmarkati bhala Dok.TV1 sa Dok.TV14.

Hija sostniet li dawn kienu xi whud mill-catalogues li kienu hemm fuq il-lista li pprezentaw lis-socjeta' attrici dwar id-ditti, meta huma kienu staqsewhom ghall-lista tal-brands.

Walter Montebello in ri-ezami ghamel referenza ghal Dok.WM13 a Fol.72, anness mar-risposta guramentata, li jindika n-'nominal activity', u cioe' ikopri l-ispejjez kollha relevanti ma' l-operazzjoni taghhom fil-kumpless, ghall-perjodu sia 'pre-operating' (per ezempju electrical), sia l-'operating expenses' sa l-5 ta' April 2005.

B'referenza ghal Dok.WM3 a Fol.73, xhed illi dan kien l-'balance sheet' li juri l-'capital expenditure', kif ukoll l-assi kurrenti u l-liabilities kurrenti li kien hemm.

B'referenza ghal Dok.WM13 a Fol.74, xhed li dan kien l-'profit and loss account' ghall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2005 sal-5 ta' April 2005. Giet ezebita email Dok.WMX li kien baghadt lil Ramon Micallef fit-12 ta' Jannar 2005, fejn kien ghamel referenza ghall-'operators meeting' li kien inzamm fid-29 ta' Dicembru 2004, rigward is-sitwazzjoni fuq it-'trading license' taghhom, u huwa sostna li s-socjeta' attrici qatt ma rrispondew ghal din l-email.

Giet ezebita ittra Dok.WMY mibghuta minn ‘Aldo Giardi’ datata 17 ta’ Jannar 2005, li juri li l-fornitur kien tad-ditti ta’ hwejjeg ta’ ‘high quality’ kollha elenkti fl-istess ittra ta’ li jigu ddistribwiti wkoll f’boutiques l-Italja u Franzia; Ittra Dok.WMZ minghand ‘Merimar’ ta’ Ruma, hwejjeg ta’ prima kwalita’; Ittra Dok.WMX2ta’ ‘Miss Money Money’ li hija design brand illum.

“Vis-à-vis il-kwalita’ tal-hwejjeg li ahna konna ngibu ghax-xoghol ta’ hemmhekk, nikkonferma illi fid-diskussjonijiet li kellna ma’ Ramon Micallef, konna ghamilniha cara li x-xiri ghall-operat tal-hanut tagħna fil-kumpless kien fuq ‘spot buying’ u ma stajniex nagħtu ismijiet ta’ ‘top brands’ li se jkun hemm sa ma l-mara u t-tfal kienu jmorru u jaraw b’ghajnejhom u jmissu l-kwalita’ tal-hwejjeg li kienu ser jixtru. Sa llum il-gurnata għadni ma nistax nifhem x’kien hemm hazin b’dawn il-hwejjeg.”

Walter Montebello ezebixxa ‘balance sheet’ Dok.WMX3 mill-ahhar ta’ Dicembru 2004, kif wkoll Dok.WMX4 il-‘profit and loss account’ ghall-istess perjodu.

Josephine Montebello in kontro-ezami xhedet li kienet ghaddiet l-informazzjoni li talab Ramon Micallef qabel ma gie ffirmat il-kuntratt. Hija sostniet li ma kienx mehtieg li jitnizzel li l-hwejjeg kien mirati ghaz-zghazagh, pero tnizzel fil-kuntratt illi kienu ser jgħib biss hwejjeg tan-nisa, minkejja li hanut iehor ‘La Perla’, kien ser jimporta ‘evening wear’ tan-nisa.

“Kelli l-hanut il-Balluta u l-hanut il-Luxe Pavillion – jekk kien hemm ‘sale’ il-Balluta kien jiġi rregistrat il-Balluta u l-istess għal Luxe Pavillion.

Mill-Balluta gieli bagħadt klijenti l-Luxe Pavillion, pero’ mill-Luxe Pavillion jiена qatt ma bagħadt klijenti l-Balluta.” Vide fol. 435

Skond il-ftehim, il-kera kienet percentwali fuq is-sales.

B’referenza ghall-Artikolu 5 tal-kuntratt Josephine Montebello xhedet , illi l-hwejjeg tagħha kienu kollha ‘up market’, minkejja li kienet tixtri permezz ta’ ‘spot buying’: *“Nghid illi stajt inkun naf li kienu ‘high quality goods’ ghaliex minn sena għal sena more or less dejjem l-istess suppliers u jiена nagħzel minn dak li għandu s-supplier.*

Iva, jiena u t-tfal konna niddecielu x'inhu 'high quality'.” – u dana a bazi tal-esperjenza tagħha fil-generu tal-xogħol- Vide fol. 436.

Xhedet li Ramon Micallef kien jaf li ma setgħtx tagħtih l-ismijiet tal-brands ghaliex kienet tixtri permezz ta’ ‘spot buying’, pero’ meta kkonfermaw certi suppliers, tawh il-lista tad-ditti.

Dwar l-‘authorisation of manufacturer to trade’ Josephine Montebello xhedet illi ma kienx imnizzel fil-kuntratt illi kellha tipprovi din l-awtorizazzjoni.

“B’referenza għal pagna 3 ta’ l-affidavit tieghi, naqbel illi l-‘Melluso’ konna ghalaqnieh fit-8 ta’ Dicembru 2004 u li sa dak iz-zmien kont għadni ma għaddejt l-ebda lista tad-ditti lil Micallef, ghaliex ma kienx talabielna. Kien jaf x’kien d-ditti ghax kien jidhol u johrog fil-hanut. Naqbel li f’xi perjodu ta’ Dicembru 2004 kont tajtu l-lista ghaliex kien jagħmlu l-irreklamar.”

“Iffirmajna f’Settembru 2004 u tajnieh il-lista f’Dicembru 2004.” -Vide fol. 437

Josephine Montebello in kontro-ezami “Dwar dawn il-complaints, ma kellimtx lil Ramon Micallef, ghaliex kien idawwar wiccu kif kien jarani.”

“Is-supplier tieghi qalli li meta kien gie kkuntattjat, huwa kien qal li diga’ kien irrappresentat minn ‘Puer Boutique’ hawn Malta u li ma kienx interessat. Fil-fatt, dan il-kliem qaluli quddiem it-tifla tieghi.” -Vide fol. 444

Josephine Montebello li kienet tat il-confirmation of trade u li nista’ tbiegh il-hwejjeg in kwistjoni u kkoregiet x-xhieda tagħha precedent.

Janine Montebello in kontro-ezami a fol. 445 et seq, xhedet li kellhom l-istess suppliers, pero’ kien qed ikabbru il-business u għalhekk we were branching out. Dak iz-zmien ma kellhomx suppliers godda, pero’ kien qed niddiskutu dan mas-suppliers. L-unika garanzija tal-kwalita’ tal-hwejjeg kienet mis-suppliers tagħhom. Janine Montebello xhedet illi sa kemm kien qed joperaw fil-kumpless, mhux il-hwienet kollha msemmija minn Micallef fethu, eccetto ‘Roberto Cavalli’.

Wara li waqafna noperaw, ma ergajtx mort lura l-kumpless.

Fil-kuntratt ma kienitx taf jekk kienx tnizzel li l-hwejjeg li kienu se jgibu kienu se jkunu ghaz-zaghzagħ, pero' Micallef kien gie nformat, kkonfermat li kienet prezenti meta gie ffirmat il-kuntratt.

Fil-kumpless, huma biss kellhom hwejjeg for the young generation, ghall bejgh u dan kien accettat minn Micallef mill-bidunett.

Ikkonfermat li l-manager tal-hanut ta' Franco Portelli kien ilmenta magħhom li l-istokk tagħhom kien antik.

Janine Montebello kkonfermat li jekk kellha klijenta li ma nqeditx mill-Luxe, kienet tibaghha l-Balluta, u vice-versa. Sostniet li s-supplier, tagħhom , qatt ma semma lil Ramon Micallef, izda huma kkonkludew li kien li Ramon Micallef li avvicina s-supplier tagħhom.

Lara Montebello xehdet in kontro-ezami regward l-ispot buying, u kkonfermat li kienet titla' l-Italja hi ommha. It-tliet suppliers tagħhom kien dejjem constant, imbagħad xi ffit mill-brands kien jinbidlu from season to season u dawn kienu esklussivi.

Lara Montebelo kkonfermat li iffirmat il-kuntratt, u ma nghatatx lista lil Ramon Micallef tal-brands qabel il-firmar.

"Ramon qatt ma staqsiena għal din il-lista, għalhekk qatt ma tajnieh lista. He took it for granted li l-brands mill-hanut tagħna tal-Balluta kien brands tajbin u li l-brands li konna se ngibu l-Luxe kien ser ikunu simili għal dawk." -Vide fol. 453

Walter Montebello a fol. 457 xehed in kontro-ezami illi b'referenza ghall-ispot buying, illi kien biss nakkompanja l-mara u t-tfal mhux jagħzel il-hwejjeg.

“Is-suppliers li naghmel referenza ghalihom, konna nahdmu maghhom regolarment. Iva, konna nzammu l-istess suppliers. Le, mhux necessarjament konna nzammu l-istess brands, ghaliex jekk is-supplier kien jikkonkludi xi brand gdida u kienet toghgobna, konna ngibuha. Pero’ l-brands kienu fissi u din li nbiddlu l-brands kienet xi haga li kienet tigri biss xi kultant.” -Vide fol. 458.

Il-brands li kienu fissi kienu gew mghoddija lil Micallef xi tliet xhur wara l-iffirmar tal-kuntratt. *“Ahna ffirmajna l-kuntratt fejn qbilna li nippovdu l-lista tal-brands, allavolja konna nafu li dawn setghu jinbidlu ghaliex kellna l-kunsens ta’ Micallef.- Ibid a fol. 458.*

Rigwardanti l-brands li ma kienux fissi, kuntratt mal-manufacturer tal-hwejjeg ma kellniex. B’referenza ghal klawzola 5.2 tal-kuntratt, konna nafu li l-prodotti kienu originali u genwini ghaliex definitely kienu original brands. Ma kellna l-ebda magic wand, pero’ kien ikun hemm id-deskrizzjoni tal-prodott. Le, ma konniex naghmlu ricerka fuq il-brand ghax dak kien xoghol tas-supplier.”(Ibid)

B’referenza ghal klawzola 5.2 tal-kuntratt, fejn jinghad li kellhom l-lawtorizazzjoni tal-manufacturer, Walter Montebello sostna li kellhom l-garanzija tas-supplier. Din il-garanzija kienet tkun dikjarazzjoni kif jidher minn Dok.WMX, Dok.WMY u Dok.WMZ.

B’referenza ghal Dok.WMX, Walter Montebello ammetta illi ma kien hemm l-ebda dikjarazzjoni li kienu nghataw awtorizazzjoni li jinbieghu l-hwejjeg, pero’ kellhom l-fattura biex jaghmlu dan.

“Rigwardanti t-trading license, fejn nghid illi Ramon Micallef kien qal li kien se jiehu hsieb igib it-trading license, u mistoqsi fuq klawzola 5.6 tal-kuntratt ghalfejn hadt l-obbligu ingib il-licenzja jien meta konna qbilna li Ramon Micallef kien se jgib il-licenzja, nghid illi kien hemm ukoll diskussionijiet li kienu saru wara li kien gie ffirmat il-kuntratt. Kont naf li l-obbligu kien tieghi, kif ukoll kont naf li kien ser jiehu hsiebha Ramon.”-Vide fol. 459

Rigwardanti l-application ta' Retail Solutions biex tinhareg it-trading license, Montebello xhed illi kien jaf biha. Li kieku ma hallashiex.

Walter Montebello xhed li , ma kienx jaf illi f'Jannar 2005 Retail Solutions kienu ghamlu pagament ta' circa elf Ewro ghat-trading license.

B'referenza ghal Dok.WM13 anness mal-kontro-talba taghna u b'referenza ghal item number 72 (Lm6560.20), kkonferma illi dan kien shop furniture li uzaw fil-hanut Puer Boutique ghall-perjodu li kienu hemmhekk. B'referenza ghal items number 92, 101, 112 u 115, li dawn kienu computers, liema il-computers haduhom maghna flimkien ma' l-ghamara. Thallew biss il-light fittings, ix-xoghol tal-gypsum u l-affarijet l-ohra li semmejt fl-affidavit tieghu.

B'referenza ghal pagna 2 ta' Dok.WM13, Walter Montebello ikkonferma illi dawn kienu spejjez legali.

"Iva, qed naqbel illi hemm certu items li hadna maghna pero' li xorta qed nitolbu l-ispejjez taghhom fil-kontro-talba taghna." -Vide fol. 460

L-items li hadu maghhom ma setghux jintuzaw xi mkien iehor ghax il-hwienet taghhom kienu diga' lesti. Marru dritt ghall-istorage gewwa garaxx.

Fl-affidavit tagħha a fol. 378 et seq, Lara Montebello, ikkonfermat ix-xhieda tal-genituri tagħha

Hija stqarret li kien evidenti wkoll illi "Ramon Micallef kien jaf ezattament x'tip ta' brandnames konna behsiebna nbieghu mill-hanut in kwistjoni, kif wara kollox kien jirrizulta car mill-magazines u l-literature li kienu johorgu minn zmien għal zmien issidien ta' dawk il-brandnames u li kieni jqassmu lis-suppliers ta' l-istess brandnames. Illi l-fatt li ahna kellna noperaw il-hanut in kwistjoni, bi tradenames 'for the younger generation' u fl-istess hin stylish, Ramon Micallef kien jaf. Fl-istess hin pero', mill-hanut in kwistjoni konna nbieghu hwejjeg għal nisa ta' eta' ikbar, u cioe' fosthom classical clothes bhal dawk li konna nbieghu gewwa Puer, Balluta għal klijenti high-end. Fil-fatt għal dan il-hanut konna nuzaw l-istess suppliers li nuzaw ghall-hanut ta'

Balluta. Kien hemm drabi li jiena stess sifirt mal-mama' u l-papa u ltqajt ma' suppliers tal-hanut in kwistjoni, li kienu jissupplixxu ditti bhal miss money money li hija ditta oggettivamente rinomata hafna u llum titqies li hija top designer.” -Vide fol. 379.

Hija kkonfermat illi anke l-mara ta' Ramon Micallef stess, Karen Micallef, kienet tixtri mill-hanut taghhom.

Dwar tgergir fuq il-Kumpless in generali da parti l-operaturi l-ohra dan kien minhabba li l-Kumpless ma kellux bizzejjed exposure f'sens ta' marketing. “*Fil-perjodu li konna noperaw il-hanut fil-Kumpless, u kont nahdem hemm, il-posta indirizzata lilna kienet tispicca f'idejn Ramon Micallef, u wara jghaddiha lilna. Naturalment fost il-korrispondenza li konna nircieu kien hemm tas-suppliers biex jinvitawna biex immorru barra minn Malta naraw il-hwejjeg. Fuq din il-korrispondenza ikun hemm id-dettalji tas-supplier in kwistjoni.*” -Vide fol. 380

In kwantu ghall konkluzjoniet peritali, Il-Qorti tagħmel referenza ghall-insenjament ta' dawn il-Qrati:

“*kif pacifikament assodat f'bosta decizjoniet il-konkluzjonijiet peritali huma bhal materjali istruttorji ohrajn kontrolabbi mill-gudikant, tant li kif jinghad fl-Artikoli 681, Kapitolu 12, il-Qorti mhux marbuta li tacċetta dawn il-konkluzjonijiet kontra l-konvinzjoni tagħha nfisha . Gie deciz, izda, illi “**dan ma jfissirx pero’ illi l-Qorti tista’ tagħmlu b’mod legger jew kappriccjuż. Il-konvinzjoni kuntrarja tagħha kellha tkun ben fid-dubbju dik l-opinjoni teknika lilha sottomessa b’ragunjet li ma għandhomx ikunu privi mill-konsiderazzjonijiet ta’ l-aspett tekniku tal-materja taht ezami” (“Philip Grima -vs-Carmelo Mamo et nomine”, Appell 29 ta’ Mejju 1998). “Jigifieri l-Qorti ma tistax tinjora r-relazzjoni peritali sakemm ma tkunx konvinta li l-konkluzjoni ta’ tali relazzjoni ma kienitx gusta u***

korretta. Din il-konvinzjoni pero' kellha tkun wahda motivata minn gudizzju ben informat, anke fejn mehtieg mil-lat tekniku.” (“Anthony Cauchi -vs- Carmel sive Charles Mercieca.” Appell 6 t’Ottubru 1999; “John Saliba -vs-Joseph Farrugia”, Appell, 19 ta’ Novembru 2001);”

Il-Qorti tikkondividi mal-konkluzjonijiet raggunti mill-perit legali, taddotthom u tagħmilhom tagħha u ma jirrizulta ebda raguni impellant li tikkonvinci lil din il-Qorti titbieghed mir-rizultanzi raggunti.

Ikkonsidrat:

Illi din il-kawza tirrigwarda talba għal dikjarazzjoni illi l-konvenuti kissru l-kuntratt tas-27 ta’ Settembru 2004, u talba konsegwenzali ghall-kundanna lill-konvenuti sabiex ihallsu lis-socjeta’ attrici s-somma komplexiva ta’ tnax-il elf, seba’ mijja u hdax il-Lira Maltin (Lm12,711) (illum disgha u ghoxrin elf, sitt mijja u tmien Ewro u sebgha u sittin centezmi (€29,608.67); talba għal dikjarazzjoni illi l-konvenuti huma responsabbi għad-danni kollha sofferti mis-socjeta’ attrici in segwit u ghall-agir tal-istess konvenuti bi ksur tal-kuntratt u l-obbligi kontrattwali tagħhom; talba ghall-likwidazzjoni tad-danni hekk sofferti mis-socjeta’ attrici; u talba ghall-kundanna lill-konvenuti sabiex ihallsu lis-socjeta’ attrici s-somma li tīgħi hekk likwidata.

Illi, il-konvenuti, fir-risposta guramentata tagħhom, eccepew illi t-talbiet tas-socjeta’ attrici kienu nfondati fil-fatt u fid-dritt u li kellhom jiġu respinti minn din l-Qorti a bazi ta’ erbgha ragunijiet: (1) illi l-konvenuti Walter Montebello u Josephine Montebello għandhom jiġi liberati mill-osservanza tal-gudizzju ghaliex m’għandhom l-ebda relazzjoni guridika diretta mas-socjeta’ attrici; (2) illi l-konvenuti rrilaxxaw id-designated area lilhom koncess/mikri għal ragunijiet validi; (3) illi l-komputazzjoni tad-danni reklamati bbazati fuq kera pretiz fil-futur kienet totalment irregolari u bla bazi stante li l-kura jiġi kkomputat fuq persentagg ta’ bejgh u għalhekk la ma kienx hemm bejgh m’hemmx obligazzjoni ta’ hlas; (4) illi t-talbiet tas-socjeta’ attrici kienu nsostenibbi stante li skond l-artikolu 12.02 tal-kuntratt in kwistjoni, l-istess ftehim gie

rexiss ipso jure u ipso facto u skond l-istess ftehim, id-danni reklamati jridu jkunu rejalmment sofferti.

Il-fatti li rrizultaw mill-provi prodotti u li huma inkontestati huma illi l-partijiet kienu dahlu fi ftehim datat 27 ta' Settembru 2004, fejn is-socjeta' attriciakkordat lill-konvenuti, id-dritt li jutilizzaw u joperaw parti mill-kumpless Luxe Pavilion, b'dana illi l-konvenuti kellhom jibdew jigghestixxu fil-parti relativa tal-kumpless, il-hanut bl-isem 'Puer Boutique', mill-1 ta' Ottubru 2004. Il-kumpless Luxe Pavilion kien infetah ghall-pubbliku fil-bidu ta' Novembru 2004. Il-kuntratt in kwistjoni kelli perjodu ta' validita' ta' sentejn, u ghalhekk kien jiskadi fit-30 ta' Settembru 2006, pero' l-konvenuti kienu rrelaxxaw il-hanut bl-isem 'Puer Boutique' formanti parti mill-kumpless Luxe Pavilion f'April 2005, u cioe' sena u hames xhur qabel mal-kuntratt iffirmat bejn il-partijiet kien jiskadi.

Illi, fir-rigward tal-ewwel eccezzjoni da parti tal-konvenuti, il-Qorti rat u ezaminat il-ftehim in kwistjoni (Dok.A anness mar-rikors promotur), Dan il-ftehim gie ffirmat fis-27 ta' Settembru 2004 minn Lara Montebello, Janine Montebello, waqt li gie ffirmat minn Walter Montebello u Josephine Montebello ("*appearing together on behalf of Anthea Montebello*") u Ramon Micallef ffirma in rappresentanza tas-socjeta' attrici l-ohra, **Ghalhekk l-Qorti tilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti fir-rigward ta' Walter Montebello u Josephine Montebello f'isimhom personali, ghaliex jirrizulta ampjament mill-provi illi ma kellhom ebda relazzjoni guridika mas-socjeta' attrici f'isimhom personali, pero' biss f'kapacita' rappresentattiva bhala tuturi tal-minuri Anthea Montebello.**

Il-Qorti ghalhekk tillibera lil Walter u Josephine Montebello f'isimhom proprju mill-osservanza tal-gudizzju.

Illi fil-mertu, din il-kawza si tratta dwar ftehim iffirmat bejn il-partijiet, liema ftehim allegatament ma giex onorat mill-konvenuti. Illi skond is-socjeta' attrici, il-konvenuti kienu moruzi fir-rigward ta' diversi klawzoli tal-imsemmji ftehim, stante illi ma ottemporawx ruhhom mal-Artikoli:

- 2.02 – “*The commencement date of this agreement shall be the 1st October 2004....and shall continue for a period of two years hereinafter referred to as the “Initial Period”;*”
- 3.01 – “*The commencing rent for the right of use granted, for the Initial Period of this Agreement shall be equivalent to fifteen per cent (15%) on the total net turnover generated from the designated area....”*
- 6.04 – “*In addition to the Rent due under this agreement, the Operator shall contribute towards the Common Area and Maintenance expenses...of all the common parts, areas and services within the premises...”*
- 5 – “*The Operator shall ensure that it shall operate its business within the premises with due diligence and efficiency and shall use its best judgment efforts and abilities to enhance the reputation and attractiveness of the premises.”*
- 1.01k u 5.01 – “*Designated Area’s main line of business will be high quality ladies wearing apparel, footwear and leather goods.”*
- *Dok.E mal-kuntratt – “List of brands and products to be marketed from the Designated Area (To be determined by the Opening date)”*

Illi ghalhekk, skond is-socjeta’ attrici, skattaw l-Artikoli tal-ftehim seguenti:

- 12.01 – “*The occurrence of any one or more of the following events shall constitute default and breach of this Agreement by the Operator:*
  - (a) *The Operator’s vacating or abandoning the Premises,*
  - (b) *The failure by the Operator to make any payment promptly when due of the Annual Rent, One-Time Fee, Communal Fees or of any Insurance premium or any payment due to be made by the Operator in terms of this agreement,*
  - (c) *The failure by the Operator to observe or perform any other covenants, conditions or provisions of this Agreement to be observed or performed by the Operator... ”*
- 12.02 – “*In the case of any default or breach mentioned in Article 12.01 the Company.....shall be entitled to recover from Operator all damages incurred by the Company by reason of the Operator’s default, including but not limited*

to the cost of recovering possession of the Premises, loss of rent, expenses of entering into a new Agreement.....and interest on unpaid annual rent or other sums payable by Operator under the provisions of this Agreement from the date the same became due.”

Illi, il-kawza in dezamina tirrigwardja l-obbligi kuntrattwali b'rizultat tal-ftehim datat 27 ta' Settembru 2004, ffirmat bejn il-partijiet. Illi ghalhekk, il-Qorti tagħmel referenza għal Artikolu 992 u 993 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta li jistipolaw:

- **Artikolu 992:** “*(1) Il-kuntratti magħmula skont il-ligi għandhom saħha ta' ligi għal dawk li jkunu għamluhom.
(2) Dawn il-kuntratti ma jistghux jiġi mhassra hlief bil-kunsens ta' xulxin tal-partijiet, jew għal ragunijiet magħrufa mil-ligi.*
- **Artikolu 993:** “*Il-kuntratti għandhom jiġi esegwiti bil-bona fidi, u jobbligaw mhux biss għal dak li jingħad fihom, izda wkoll ghall-konsegwenzi kollha li ggib magħha l-obbligazzjoni skont ix-xorta tagħha, bl-ekwita', bl-uzu jew bil-ligi.*

Il-Qorti tagħmel ukoll referenza għall-insenjament moghti fis-sentenza fl-ismijiet **Pirella Supermarkets Limited vs SISA Malta Limited** (deciza fis-6 ta' Gunju 2008, mill-Qorti ta' l-Appell, ippreseduta mill-Onor Imħallef Philip Sciberras) fejn gie ritenut:

“Bħala aspett ta' ligi generali skond l-Artikolu 992(1) tal-Kodici Civili, il-kuntratt magħmul skond il-ligi għandu saħha ta' ligi bejn il-kontraenti tieghu. Dan il-karatru enfatiku li tagħmel id-disposizzjoni jesprimi l-kuncett illi dak il-kuntratt ma jistax, in linea ta' principju, jithassar bil-volonta' unilaterali ta' xi parti. In effetti, l-istess disposizzjoni, fis-subartikolu (2) tagħha, tissokta tipprovdi illi l-kuntratti ma jistghux jiġi mhassra hlief bil-kunsens ta' xulxin.

Naturalment, la l-kuntratt hu ligi hu mistenni mbagħad li l-obligazzjonijiet li jiskaturixxu minnu jigu osservati u adempiti bil-bwona fede, skond ix-xorta tagħhom, bl-ekwita, bl-uzu jew bil-ligi (Artikolu 993 Kodici Cibili). ”

Illi mill-provi prodotti, jirrizulta illi fil-mertu, il-kawza in dezamina hija principalment ibbazata fuq in-nuqqas ta' ottemporanza da parti tal-konvenuti mal-klawzoli fil-ftehim iffirmat bejniethom li jirrigwardaw il-fatt illi l-obbligi kuntrattwali kellhom jibqghu fis-sehh ghall-perjodu ta' sentejn mid-data ta' l-iffirmar u li jirrigwardaw il-prodotti tal-kwalita' pattwita li kienu qed jinbieghu mill-konvenuti minn 'Puer Boutique' gewwa il-kumpless Luxe Pavilion.

Illi fir-rigward tal-prodotti illi kienu qed jinbieghu mill-konvenuti minn 'Puer Boutique' gewwa l-kumpless tas-socjeta' attrici, issir referenza ghall-klawzoli tal-ftehim iffirmat bejn il-partijiet illi jirrigwardaw il-kwalita' pattwita ta' l-istess, fejn fl-Artikolu 1.01(k) jinghad: "*Designated Area's main line of business will be high quality ladies wearing apparel, footwear and leather goods.*"; fl-Artikolu 5.01 jinghad: "*The Designated Area being transferred shall be utilized by the Operator solely for the retail of high quality ladies wearing apparel, footwear and leather goods*"; u fl-Artikolu 5.02 jinghad: "*The Operator hereby binds himself to market and sell from the designated area only genuine original products and confirms that he is authorized to trade and sell such brands by the manufacturer of the said goods.*"

Illi, s-socjeta' attrici, tul il-mori ta' din il-kawza, dejjem baqghet issostni illi l-konvenuti, fiz-zmien li operaw fil-kumpless 'Luxe Pavilion', ma kienux qed ibieghu prodotti tal-kwalita' pattwita, u li cieo' il-prodotti li kienu qed ibieghu kienu ta' kwalita' inferjuri ghal dak miftiehem fuqu, u wkoll inferjuri ghall-prodotti l-ohra li kienu qed jinbieghu mill-hwienet l-ohra gewwa l-istess kimpless. Il-fatt illi s-socjeta' attrici dejjem hasset illi l-prodotti tal-konvenuti kienu ta' kwalita' inferjuri ghal dak miftiehem, johrog ampjament car mill-provi. Anthony Micallef, fl-affidavit tieghi (a Fol.132 sa 134 tal-process) jistqarr:

"Fl-istess perjodu kien qed ikun hemm diversi lmenti mill-pubbliku in generali kif ukoll minn operaturi ta' hwienet ohra

*li l-kwalita kif ukoll l-brands tal-hwejjeg gewwa l-hanut Puer
kienu qed jistonaw gewwa l-kumpless LUXE u dan għaliex ma
kienu ta' l-istess livell tal-prodotti ohra mibjugħin minn gol
kumpless imma aktar addattati għal hwienet ohra tal-massa.”*

Bl-istess manjiera Ramon Micallef, fix-xhieda tieghu jistqarr:

“irrizulta li l-prodotti li kienu jbieghu ma kinux ta' ‘high quality’. Peress li jien kont il-manager ta' dan l-istabbiliment kellna lmenti mingħand zewg klijenti partikolari kif ukoll operaturi ohra fl-istess stabbiliment illi l-prodotti li kienu qed jinbieghu kienu ta' livell inferjuri hafna.”

Franco Portelli wkoll xehed bl-istess mod fejn huwa stqarr:

“Jiena u operaturi oħra jnien gieli tkellimna fuq id-ditti li kienu jbieghu l-konvenuti u kienu tal-opinjoni li ma kinux ta' livell, fis-sens li ma kinux ditti famuzi. Dan id-diskors kien isir bejnietna.”

In kontro-ezami l-istess xhud stqarr:

“Nghid li ltqajt ma kull tenant u nqala d-diskors dwar il-prodott tal-konvenuti. Kemm-il darba smajt lil hadd iehor iż-żeġ fuq il-prodott tal-konvenut.”

Il-Qorti wara li għarblet il-provi, tghraf illi ma tistax tikkondividli ma dak li sostniet is-socjeta' attrici dwar kwalita' tajba o meno tal-hwejjeg li kellhom jinbieghu mill-konvenuti. Dan qiegħed jingħad ghaliex illi ma ngabet l-ebda prova tangibbli da parti tas-socjeta' attrici f'dan ir-rigward.

Minkejja d-dikjarazzjoni ta' Anthony Micallef, fl-affidavit tieghu stqarr: “*Meta' waslet l-lista tal-brands niftakar li saret ricerka fuq l-internet kif ukoll staqsejna esperti barranin fil-qasam tat-tessuti. Fiz-zewg kazi ma taw ebda indikazzjoni jew*

rizultat li dawn id-ditti partikolari kienu tal-istess kalibru, kemm tal-prodotti li kienu qed jibieghu mill hwienet l-ohra gewwa l-LUXE Pavilion kif ukoll lanqas ta l-istess livell li l-Puer kienu qed jibieghu mill hanut liehor tagħhom gewwa l-Balluta, San Giljan, liema ssemmew qabel.”

L-istess xhud ammetta in kontro-ezami a fol. .... “*B’referenza ghall-paragrafu 5 ta’ l-affidavit tiegħi, nghid li rigward l-esperti li nsemmi ma nafx min huma dawn l-esperti.*”

Ma gie prodott ebda espert ex parte biex jagħti opinjoni tieghu dwar il-kwalita’ ta’ dawn il-hwejjeg **ghalhekk, il-Qorti hi tal-fehma illi mill-provi migbura, ma jirrizulta ebda ksur tal-obligazzjonijiet kuntrattwali da parti tal-konvenuti fir-rigward ta’ dak stipulat fl-Artikoli 1.01(k) u 5.01 tal-ftehim iffirms bejn il-partijiet fis-27 ta’ Settembru 2004.**

Il-Qorti tghaddi biex tezamina l-Artikolu 5.02 ta’ l-istess ftiehim, liema Artikolu jistipola: “*The Operator hereby binds himself to market and sell from the designated area only genuine original products and confirms that he is authorized to trade and sell such brands by the manufacturer of the said goods.*” Il-Qorti hi tal-fehma illi hemm distizjoni bejn l-Artikoli 1.01(k) u 5.01 (li għandhom jinqraw flimkien) fuq naħha u l-Artikolu 5.02 fuq naħha ohra. Dan qed jingħad għas-semplici raguni illi 1-ewwel zewg artikoli jittrattaw dwar il-kwalita’ tal-prodotti, li kellhom ikunu “*high quality*”, filwaqt li l-Artikolu 5.02 si tratt dwar il-genwinita’ tal-prodotti (“*genuine and original products*”) u l-awtorizazzjoni tal-konvenuti illi jinnegożjaw u jibieghu tali ‘brands’ mill-manifattur stess.

Illi fir-rigward tal-Artikolu 5.02, u cioe’ fir-rigward tac-certifikazzjoni ta’ genwinita’ u originalita’ in kwantu l-prodotti illi kienu qed ibieghu l-konvenuti mill-hanut ‘Puer Boutique’, Josephine Montebello a fol....., in kontro-ezami stqarret: “*Hadd ma jagħtik garanzija fuq jekk il-hwejjeg huma tad-ditti originali. B’referenza ghall-Artikolu 5.0.2 tal-kuntratt, nghid illi stajt niffirma dan il-kuntratt ghaliex is-supplier hu nnifsu ma jkunx jaf jekk id-ditta hija originali sakemm tigi rrapporata.*”-Vide fol.436 L-istess xhud, a fol. 445, in ri-ezami regħġat sostniet l-istess meta xehdet: “*Il-hwejjeg jinxtraw u jekk ikun hemm ilment dwar l-originalita’ ta’ l-istess, huwa responsabbi s-*

supplier." Di piu' Janine Montebello in kontro-ezami stqarret: "*Iva, l-unika garanzija tal-kwalita' tal-hwejjeg kienet mis-suppliers taghna.*" a fol. 446. Pero', in-nuqqas ta' certifikazzjoni ta' genwinita' u originalita' johrog bl-iktar mod car mix-xhieda ta' Walter Montebello a fol. 458, fejn in kontro-ezami huwa stqarr: "*B'referenza ghal klawzola 5.2 tal-kuntratt, konna nafu li l-prodotti kienu originali u genwini ghaliex definitely kienu original brands. Ma kellna l-ebda magic wand, pero' kien ikun hemm id-deskrizzjoni tal-prodott. Le, ma konniex naghmlu ricerka fuq il-brands ghax dak kien xoghol tas-supplier. Is-supplier qatt ma taghna xi certifikat. Konna noqodu biss fuq il-labels tal-prodott u l-opinjonijiet taghna. B'referenza ghal klawzola 5.2 tal-kuntratt, fejn jinghad li kellna l-awtorizazzjoni tal-manufacturer, u mistoqsi kif dan kien il-kaz jekk ma kellniex komunikazzjoni mal-manufacturer, nghid il-ghaliex ahna kellna l-garanzija tas-supplier. Din il-garanzija kienet tkun dikjarazzjoni (Dok.WMX, Dok.WMY u Dok.WMZ). B'referenza ghal Dok.WMX, iva naqbel illi ma hemm l-ebda dikjarazzjoni li ahna konna qed ninghataw awtorizazzjoni li nbieghu l-hwejjeg, pero' meta nircieu l-ircevuta għandna l-fattura biex ovvjament inbieghuhom.*"

Illi għalhekk, jirrizulta ampjament car mill-provi prodotti, illi l-konvenuti ma kellhom l-ebda forma ta' garanzija mingħand is-suppliers tagħhom, u għalhekk ma ottemporawx ruhhom mal-Artikolu 5.02 tal-ftehim iffīrmat, billi ma kellhom l-ebda prova illi l-prodotti tagħhom stess kienu "genuine original products". Di piu', fil-mori ta' din il-kawza, il-konvenuti fl-ebda stadju ma ezebew prova ta' xi awtorizazzjoni "to trade and sell such brands by the manufacturer of the said goods."

Il-Qorti f'dan l-istadju tagħmel accenn ghall-insenjament moghti mill-Qorti ta' l-Appell fis-sentenza fl-ismijiet **Dhalia Real Estate Services vs Dunstan Vella** (deciza fil-5 ta' April 2006 per Onor Imħallef Philip Sciberras):

"Din il-Qorti ma tarax kif tista' tevita il-principju ta' dritt li pacta sunt servanda" u li l-ftehim għandu forza ta' ligi bejn il-partijiet [Artikolu 992 (1), Kodici Civili] biex sempliciment tirrizolvi l-kwestjoni bil-metru ta' l-ekwita'."

Illi, rigwardanti l-prodotti illi kienu qed jinbieghu mill-konvenuti gewwa l-kumpless Luxe Pavilion, hemm referenza wkoll ghal dokument li kien gie anness mal-ftehim in kwistjoni, u cioe' Dok.E, liema dokument kien jirreferi ghal "List of brands and products to be marketed from the Designated Area" u kienjispecifika "To be determined by the opening date." Illi nonostante l-fatt illi hekk kif kien gie ffirms l-ftehim, il-lista msemija kellha tigi fornita lis-socjeta' attrici sad-data tal-ftuh tal-kumpless, il-lista kienet inghatat lis-socjeta' attrici mill-konvenuti circa tliet xhur wara l-iffirmar tal-ftehim. Dan jirrizulta b'mod car mill-provi:

"Haga ohra ta' importanza li gie diskussa waqt il-laqgha li kellna, kienet il-fatt li l-familja Montebello ma kienitx f'posizzjoni li tgahti l-ismijiet tal-brands li kienet ser tbiegh mill hanut tagħha u għaldaqstant peress li għalina din kienet necessarja, ridna naraw kif naslu f'arrangament li jkun tajjeb ghaz zewg partijiet.....ahna d-deċidejna li nippoproponu certu kundizzjonijiet specjali li jitnizzlu fil-kuntratt, fosthom...li qabel il-ftuh tal-hanut tingħata l-lista tal-brands kollha li l-familja Montebello kienet ser tbiegh minn gewwa l-hanut....B'dawn il-kundizzjonijiet partikolari, ahna kellna rasna mistrieha li l-hanut li kien ser jinfetah mill-familja Montebello kien ser ikun ta l-istess standard tal-bqija tal-hwienet u dan ghaliex ahna konna ser nigu nfurmati bid-ditti li kien ser jinbieghu minn qabel.....Sal-gurnata tal-ftuh kemm il-lista tal-brands kif ukoll id dokumentazzjoni rikjesta kienet għadhom ma waslux. Staqsejna kemm il-darba għal dawn il-listi izda dawn waslu biss ftit granet qabel il-Milied, aktar minn xahar wara l-ftuh tal-hanut"

Ramon Micallef, fix-xhieda tieghu a fol. 370 et seq, stqarr illi:

"L-idea tal-kumpless kien li jkun 'upmarket establishment' u għalhekk saret il-klawsola 5 fil-kuntratt kif ukoll artikli ohra. Il-konvenuti ma onorawx l-obbligi li kien hemm, cioe' ma

nghatajniex lista tal-brands li kienu ser imexxu fil-hanut li llum jismu Puer, sad-data tal-ftuh tal-istabbiliment.”

F'dan l-istadju, il-Qorti tqis illi lanqas hemm in-necessita' illi tezamina l-provi f'dan il-kuntest rigwardanti l-kwalita' o meno tad-ditti elenkti fil-lista li finalment inghatat lis-socjeta' attrici. Dana qed jinghad a bazi tal-fatt illi l-kwistjoni principali hija wahda li tirrigwarda l-obbligi kuntrattwali tal-partijiet fil-konfront tal-ftehim iffirmat bejniethom. **Illi s-semplici fatt illi Dok.E anness u ffirmat mal-ftehim principali kien jistipola illi l-lista kellha tinghata lis-socjeta' attrici sad-data tal-ftuh, liema lista fil-fatt inghatat mill-konvenuti lis-socjeta' attrici tlett xhur wara d-data tal-ftuh, jikkostitwixxi ksur da parti tal-konvenuti tal-kuntratt tas-27 ta' Settembru 2004.** Huwa rrilevanti illi l-konvenuti baqghu jinsistu illi "Ramon Micallef kien jaf li ma stajtx naughtih l-ismijiet tal-brands ghaliex kien 'spot buying', pero' meta kkonfermajna, tajnieh il-lista tad-ditti", Vide xhieda ta' Josephine Montebello a fol. 436 ghaliex fl-ahhar mill-ahhar, il-konvenuti kienu jafu x'kienu qed jiffirmaw meta ffirmat il-ftehim ta' bejniethom, kif ukoll kienu jafu l-obligazzjonijiet kuntrattwali taghhom, f'dan il-kuntest illi kellhom jiprovdu lis-socjeta' attrici bil-lista tad-ditti **qabel il-ftuh.** Fuq dan il-punt lanqas ma hemm kontestazzjoni da parti tal-konvenuti:

“Naqbel li f'xi perjodu ta' Dicembru 2004 kont tajtu l-lista ghaliex kienu ser jaghmlu l-irreklamar. B'referenza ghall-Artikolu 5.2 tal-kuntratt, naqbel illi meta ffirmajna l-ftehim il-lista kienet għadha mhix fil-pussess ta' Micallef. Iffirmajna f'Settembru 2004 u tajnieh il-lista f'Dicembru 2004. Tajnieh il-lista f'Dicembru 2004 ghaliex sa dak iz-zmien kien hemm 3 jew 4 ‘buyings’. L-ewwel ‘buying’ is-soltu jsir f'Settembru. Iva, naqbel illi wara l-ewwel ‘buying’ kellna l-merkanzija. Nghid illi xorta wahda ma pprovdejniex lil Micallef bil-lista ghaliex ma kenitx ta' importanza u Micallef ma kienx talabielna.”- a fol.437

Il-Qorti taghraf illi jkun għaqli li ssir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Antoine Vassallo li jiggistixxi d-ditta ‘Antoine Auto Dealer’ vs Carmelo sive Charles**

Bianco (deciza fl-14 ta' Frar 2014, mogtija mill-Qorti kif preseduta, fejn inghad is-segwenti:

"*L-artikolu 992 tal-Kodici Civili jiddisponi:*

992. (1) Il-kuntratti maghmula skond il-ligi għandhom saħha ta' ligi għal dawk li jkunu għamluhom.

(2) Dawn il-kuntratti ma jistghux jigu mhassra hlief bil-kunsens ta' xulxin tal-partijiet, jew għal ragunijiet magħrufin mil-ligi

L-artikolu 993 jistabilixxi li:

Il-kuntratti għandhom jigu esegwiti bil-bona fidji, u jobbligaw mhux biss għal dak li jingħad fihom, izda wkoll ghall-konsegwenzi kollha li ggib magħha l-obligazzjoni skond ix-xorta tagħha, bl-ekwita', bl-uzu jew bil-ligi.

Fis-sentenza Grace Spiteri vs Carmel sive Lino Camilleri et Prim'Awla, deciza fit-30 ta' Mejju 2002, il-Qorti irriteniet:

"Il-principju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratti jibqa' dejjem dak li l-vinkolu kontrattwali għandu jigi rispettat u li hi l-volonta' tal-kontraenti kif espressa.....li kellha tipprevali u trid tigi osservata. Pacta sunt servanda."

Fis-sentenza Onor. Edgar Cuschieri nomine vs Perit Gustavo R. Vincenti, il-Qorti irriteniet:

"Hu forsi opportun li jingħad bi preliminari illi għaladbarba kuntratt għandu forza ta' ligi bejn il-partijiet li jagħmluh [Artikolu 992 (1) Kodici Civili], l-interpretazzjoni tiegħu tinneċċista li wieħed jestraja minnu, skond ir-regoli magħrufa, l-volonta komuni reali konsegwita mill-kontraenti."

Eric Schembri et nomine vs Lewis Baldacchino Qorti tal-Appell (Superjuri) deciza fil-11 ta' Novembru 1997, il-Qorti irriteniet illi:

“il-Qofol u pediment ta’ kull ligi li qatt saret biex tirregola l-konvivenza socjali bbazata fuq l-obligazzjoni sa’ mill-bidu, cioe’ ir-rationalis principium, huwa l-pacta sunt servanda.”

Hekk ukoll fis-sentenza *Frank Salt Real Estate Ltd vs Edward Anthony Ellul Sullivan fismu propju u in rappresentanza tas-socjeta Sullivans Ltd*, il-Qorti irriteniet

“Propju bl-ewwel artikolu msemmi (992) il-Kodici Civili jesprimi l-principju illi l-kuntratt, magħmul skond il-ligi, għandu saħha ta’ ligi ghall-kontraenti partecipanti fih [subinciz (1) tieghu]. Strettament, u korrettemment interpretat, b’dan il-provvediment il-ligi tenfasizza l-kuncett illi dak il-kuntratt ma jistax jigi rizolut, in linea ta’ principju, bis-semplici volonta’ unilaterali u ta’ xi parti kontraenti, u, in effetti, l-istess provvediment jissokta jipprovd i l-kuntratt ma jistax jigi mhassar hlief bil-kunsens ta’ xulxin tal-partijiet jew għal ragunijiet magħrufin fil-ligi (subinciz 2).”

Isegwi għalhekk, illi l-partijiet kienu marbutin bil-ftehim.....u ma setghux jiddipartixxu minnu.”

Bl-istess mod, fil-kawza in dezamina, isegwi għalhekk, illi l-partijiet kienu marbutin bil-ftehim tas-27 ta’ Settembru 2004 u ma setghux jiddipartixxu minnu. Wahda mill-kondizzjonijiet ta’ dan il-ftehim kien li l-konvenuti jissupllexxu lis-socjeta’ attrici bil-lista tad-ditti qabel il-ftuh, liema kundizzjoni ma seħħitx għaliex il-lista in kwistjoni ingħatat zmien wara l-ftuh, u għalhekk bi ksur ta’ dak li kien gie miftiehem bejn il-partijiet.

Il-Qorti mbagħad ma tisghax tikkondividli ma’ dak li sottomess fin-nota ta’ osservazzjonijiet tal-konvenuti, fejn qalu: “...il-kuntratt in kwistjoni imkien ma jghid illi l-esponenti kienu obligati li jgħaddu listi tal-brands jew tal-prodotti li kien behsiebhom ibiegħu mill-istabbiliment in kwistjoni. Is-socjeta’ rikorrenti tagħmel referenza għal Dok. E anness mal-kuntratt in kwistjoni (‘List of brands and products to be marketed from the Designated Area’) u timplika li l-esponenti kienu fil-fatt obbligati.”

Dan qieghed jinghad ‘l ghaliex l-Artikolu 1.02 jelenka d-dokumenti annessi mal-kuntratt (“*The following documents and drawings are attached hereto as exhibits and are made a part of this agreement*”), **liema dokumenti ghalhekk ovvjament jifformaw parti mill-istess kuntratt, fejn ‘Exhibit E’ jghid carament “Permitted list of brands & products to be sold from the Designated Area”**. Illi di piu’ l-konvenuti ffirrmaw, mhux biss il-kuntratt, pero’ Dok.E anness ukoll, liema Dok.E filfatt kien jifforma parti mill-kuntratt, mhux biss fuq assunzjoni, pero’ in linea ma’ dak stipulat fl-Artikolu 1.02 ta’ l-istess kuntratt. Illi appartu minn dan il-fatt, il-Qorti tagħmel referenza wkoll ghall-ewwel parti tal-Artikolu 5.02 fejn hemm stipulat: “*Operator shall not change, alter or add to the nature of the business.....in this agreement nor any of the brands or Products listed in Document ‘E’ without the prior written consent of the Company*”. Illi għalhekk, huwa car daqs il-kristall illi Dok.E filfatt jifforma parti integrali mill-kuntratt per se. Il-konvenuti fin-nota ta’ sottomissjonijiet tagħhom jghidu: “*Illi huwa inkontestat ukoll illi l-kuntratt gie iffirmat bil-konoxxa shiha tal-fatt illi Dok.E anness mieghu kien vojt – allura kif tista’ s-socjeta’ rikorrenti tinvoka din il-klawzola biex tghid li l-esponenti (li hija f’kull kaz interpretazzjoni zbaljata) kisru l-obbligi tagħhom assunti permezz ta’ din il-klawzola*”, Il-Qorti tagħraf illi Dok.E kien thalla vojt ghaliex , il-konvenuti kienu volontarjament iffirrmaw taht il-kundizzjoni stipulat “*To be determined by the Opening date*”, Dok.E kien parti attwali mill-kuntratt bl-obbligi kollha tieghu.

Illi fir-rigward tal-abbandun u t-tluq tal-pussess tad-‘designated area’ lilhom koncessa da parti tal-konvenuti, issir referenza ghall-klawzola tal-ftehim iffirmat bejn il-partijiet illi jirrigwardaw it-terminu miftiehem bejn il-partijiet, u l-klawzola konsegwenzali ghall-abbandun qabel ma kien skada t-terminu hekk miftiehem, fejn fl-Artikolu 2.02 jinghad: “*The commencement date of this agreement shall be 1st October 2004....and shall continue for a period of two years....*”; u fl-Artikolu 12.01 jinghad: “*The occurrence of any one or more of the following events shall constitute default and breach of this Agreement by the Operator: (a) The Operator’s vacating or abandoning the Premises...*”

Illi, skond is-socjeta’ attrici, “*l-konvenuti ma komplexx jokkupaw u anzi abbandunaw u telqu l-pussess tad-designated area lilhom koncess bil-ftehim...ferm qabel ma skada*

l-perjodu inizjali ta' sentejn, abbandun li sar propju fil-5 ta' April 2005 meta l-perjodu originali ta' sentejn kien jiskadi fit-30 ta' Settembru 2006." Ramon Micallef a fol. 370 xehed: "Mill-ftehim ta' sentejn, il-konvenuti damu biss joperaw sitt xhur, cioe minn Ottubru 2004 sal-5 ta' April 2005. Billi Luxe Pavilion kien għadu gdid u kien hemm biss seba' outlets, il-fatt li wara ffit xhur ghalaq wiehed, kien jirrifletti hazin fuq il-kumpless." Anthony Micallef, fl-affidavit tieghu jistqarr: "Fl-ewwel granet ta' Frar 2005, waslet ittra għandna mingħand l-familja Montebello fis 7.15 ta' filghaxija titlobna dokumentazzjoni relatata mal permessi tal-hwienet. Din kienet tħid li jekk d-dokumentazzjoni mehtiega ma tasallhomx sad 9 ta' filaghxija, kienu ser jabbandunaw il-post mikri lilhom kif filfatt għamlu."

Relaxx tad-'designated area' da parti tal-konvenuti, huwa fatt inkontestat, ukoll id-data ta' meta l-konvenuti rrelaxxaw il-hanut in kwistjoni, hekk kif jirrizulta mill-provi. Walter Montebello fl-affidavit tieghu (a Fol.139 sa 142) jghid: "Fl-4 ta' April, 2005.....L-ghada fil-fatt ivvakajna l-hanut....." Josette Montebello fl-affidavit tagħha (a Fol. 181 sa 184 tal-process) tistqarr: "Wara diversi attentati ma' Ramon Micallef biex ikellimna fuq il-licenzja rcevejna risposta u tajnieh gurnata li jekk huwa ma jkellimniex konna ser nifqu noperaw kif fil-fatt għamilna, ghax ma kienx baqalna alternattiva ohra."

Illi skond il-konvenuti, huma kellhom "ragunijiet validi" li "rrilaxxaw id-designated area lilhom koncess/mikri", "stante li l-attrici naqset mill-garanzija tagħha ta' pacifiku pussess bil-ksur tal-para. (iv) ta' l-art 4.01 tal-ftehim tas-27 ta' Settembru, 2005, u bi ksur tal-para (c) ta' l-art 1539 tal-Kodici Civili (Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta), kemm ghaliex ma ottjenitx il-licenzji/permessi necessarji għal gestjoni, u kemm ghaliex għal xi raguni oskura ppersegwit u fixxklet lill-eccipjenti fl-operazzjoni tan-negozju billi bdiet tallega li l-merkanzija li kienet qed tbiegh, u li tagħha l-konvenuti kienu diversi drabi ghaddewlha l-brand names rispettivi, kienet ta' kwalita' nferjuri (ra Dok.WM3, Dok.WM5, Dok.WM6, Dok.WM8, Dok.WM9 u Dok.WM10 hawn anness)".

Illi għalhekk, il-konvenuti qed jallegaw illi rrelaxxaw il-post b'ragunijiet validi, stante ksur da parti tas-socjeta' attrici ta':

- **Para 4 ta' l-Artikolu 4.01 tal-ftehim** – "*The Company:- Hereby warrants and guarantees in favour of the Operator the peaceful possession and enjoyment of the Designated Area and other rights emanating in favour of the said Operator from this Agreement and/or at Law in terms of the Company's rights acquired from the owner.*"
- **Artikolu 1539(c) tal-Kodici Civili** – "*Sid il-kera hu obbligat, min-natura stess tal-kuntratt, u minghajr ma jinhtieg ebda ftehim specjali – (c) iqis li l-kerrej ikollu t-tgawdija bil-kwiet tal-haga, ghaz-zmien kollu tal-kiri.*"
  - i. Ghaliex is-socjeta' attrici ma ottjenietx il-licenzji/permessi necessarji
  - ii. Ghaliex is-socjeta' attrici fixxklet u ppersegwitat lill-konvenuti billi bdiet tallega li l-merkanzija li kienet qed tbiaf, kienet ta' kwalita' nferjuri.

Ikkonsidrat:

- i. Ghaliex is-socjeta' attrici ma ottjenietx il-licenzji/permessi necessarji:

Illi, fir-rigward tal-licenzji, skond il-konvenuti s-socjeta' attrici

“naqqset tottjeni dawn il-licenzji u l-konvenuti ma setghux jkomplu joperaw minghajr ma jkunu “in regola” u kien ghalhekk li rritornaw d-designated area battala, kif għandhom dritt jagħmlu skond l-artikolu 1570 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta’ Malta...”

L-Artikolu 1570 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta jistipola :

“Il-kiri jiista’ wkoll jinhall, għad li ma jkunx hemm il-kundizzjoni rizoluttiva, jekk wahda mill-partijiet ma tezegwix l-obligazzjoni tahgħha; u, f’kull kaz bħal dan il-parti li lejha l-obligazzjoni ma tkunx giet ezegwita tista’ tagħzel jew li ggiegħel lill-parti l-ohra ghall-esekuzzjoni tal-obligazzjoni,

meta dan jista' jkun, jew li titlob il-hall tal-kuntratt flimkien mal-hlas tad-danni ghan-nuqqas tal-esekuzzjoni tal-kuntratt.”

Illi, l-Artikolu 5.06 tal-ftehim iffirmat bejn il-partijiet jipprovidi:

“The Operator is solely responsible to obtain all necessary licenses from the authorities including but not limited to all police licenses required by not later than the commencement date.....The Operator shall in particular, be solely responsible to procure at its cost all licenses and permits in connection with the business to be carried out from the Designated Area.”

Illi, jirrizulta mill-provi illi minkejja dak li kien gie miftiehem bejn il-partijiet rigwardanti r-responsabbilta' ghall-akkwist tal-permess/licenzji da parti tal-konvenuti, kienet saret xi konverzazzjoni bejn il-partijiet, fejn is-socjeta' attrici kienet ser tiprova takkwista dawn il-licenzji ghall-hwienet kollha tal-kumpless. Fil-fatt, Ramon Micallef stqarr:

“Jista' jkun li sar diskors fuq it-trading licence bejn li gie ffirmat il-kuntratt mal-konvenuti u li nfetah il-kumpless. Ngħid pero li dan id-diskors jekk sar, sar mal-operaturi kollha. Qed nigi muri email Dok XY2 u ngħid li din l-email bghattha jien u fost il-punti li kien hemm għad-diskussjoni semmejt ukoll it-trading licence. Ma jfissirx b'daqshekk li jien f'xi hin hadt l-obbligazzjoni fuqi għal trading licences.....Fil-meeting gew diskussi trading licences vis-à-vis ‘opening hours’ u ddecidejna li Retail Solutions tapplika f'isem kulhadd ghall-licenza biex ikollna aktar saħħa bhala grupp ta’ operaturi milli kull operator separatament.....Bħala fatt Retail applikat għal-licenzji separati.....il-licenzja tat-trade għalhekk harget fuq ‘Retail Solutions’.....Meta applikazzjoni tkun konfermata nircieu l-hlas dovut għal dik il-licenzja partikolari. Ahna nibagħtu kif fil-fatt għamilna l-invoice tal-ammont dovut lill-

outlet u min hallas nibagħtu ghall-licenzja u tkun harget. Min ma hallasx ma segwejnihiex u safejn niftakar Montebello ma segwewx, ansi nghid li jista' jkun li kienu gia abbandunaw il-premises qabel ma bagħtna l-invoice.....Fl-ebda hin pero ma gie assunt xi obbligu li Retail Solutions kellha tippretendi xi trading licence....Is-socjeta attrici hallset hi ghall-licenzja ta' Puer....Hallasniha biex inkunu konformi mal-ligi u biex ikun hemm permess għal dak l-outlet jokkupah min jokkupah sakemm ikun b'dak il-generu.” –Vide a fol. 489

L-istess xhud stqarr:

“Bħala procedura konna qed inhallsu l-licenzji meta nircieu l-flus mingħand l-operaturi tal-outlets. Pero fil-kaz ta' Puer din hallasniha ahna. Cert li għas-sena 2005 Puer ma hallsux ghall-licenzja.....Jiena niftakar li Puer talbuni l-licenzja lejliet li telqu tard filghaxija, b'mod formal bil-miktub...Jiena ma stajtx nitlob lil Puer ihallsu l-licenzja ghax meta d-dipartiment talab il-hlas, u jien infurmajt b'dan lill-operaturi, Puer kienu gia telqu. Jekk talbuni kopja tal-licenzja jien li nista' nghid hu illi licenzja kienet għadha ma hargħix. Kien hemm biss l-applikazzjoni. Bejn li saret l-applikazzjoni u harget zgur kien hemm meetings tal-operaturi fejn giet diskussa. Tqajmitx jew le minn Puer ma niftakarx pero kien hemm okkazzjonijiet li lanqas biss attendew. Kont ikkonfermajt fil-fatt ma certu Brian Montebello tat-Trading Licence Department li ma kienx hemm problem dwar il-hrug tal-licenzja izda biss kienet kwistjoni ta' procedura li jridu jieħdu z-zmien. B'dan l-operaturi kienu jafu.”

L-istess xhud ikkonferma:

“Dwar il-licenzja kollha għandhom l-obbligi individwali tagħhom kif toħrog mill-kuntratt.....Kien jinteressani kull

movement li jsir fil-kumpless ovvjament skond l-obbligi kontrattwali li kelli kull outlet.” -Vide fol.489/490

Dan kollu giekkoroborat mix-xhud indipendenti Brian Montebello, assistant director, Commerce Division, Ministry of Finance, a fol. 501, huwa stqarr: “*File number CD/3209/2004/368 tirreferi ghall-applikazzjoni ta’ licenzja kummercjali li saret fit-22 ta’ Ottubru 2004, cioe` meta rcevejniha, u saret minn Raymond Micallef, I.D. 340670(M) ghall-hanut jismu Puer f’Portomaso Complex. L-attività` indikata hi ghall-bejgh ta’ hwejjeg u zrabben. Mal-applikazzjoni jkun hemm il-permess tal-MEPA tal-kumpless, rental valuation ghax il-fee tal-licenzja kienet tiddependi mill-valur lokalizju, site plan u r-rappresentanza ta’ Raymond Micallef li kien qed jidher f’isem Retail Solutions Limited. L-applikazzjoni giet processata. Sar hlas ta’ €32.29 (Lm10) ghall-ipprocessar tal-applikazzjoni liema hlas gie processat fit-8 ta’ Novembru 2004. Fir-ricevuta tal-hlas ikollok il-file number. Fit-23 ta’ Novembru bagħtnilu t-talba ghall-hlas ta’ €1,027.25 (Lm441) fis-sena u billi kien fl-ahhar quarter tlabnih €256.23 (Lm110). Mir-records tagħna jidher li dan il-hlas ma sarx u beda jħallas mill-1 ta’ Jannar 2005 ghall-perjodu ta’ sena. Ma sarx hlas iehor appartī dan. Billi ma sarx il-hlas tal-ahhar quarter tal-2004, ufficjalment il-licenzja tiegħu bdiet topera mill-1 ta’ Jannar 2005. Nesebixxi kopja tal-file f’seduta ohra. Il-licenzja tidher għadha attiva, ghalkemm ma thallsux ebda drittijiet tal-licenzja mill-2006 ‘il quddiem.”*

Illi mill-provi prodotti, ma jidher li hemm ebda konflitt fuq il-fatt illi wara li kien gieffixmat il-kuntratt, kien gie deciz illi s-socjeta’ attici kienet ser tapplika f’isem il-hwienet kollha formanti parti mill-kumpless – b’dana pero’ illi l-istess socjeta’ attrici ma kienet qed tassumi l-ebda obbligu, pero’ sar dan l-arrangament għar-raguni ta’ pratticita’, ghaliex fl-ahhar mill-ahhar, skond il-kuntratt iffirmat bejn il-partijiet, l-obbligu ghall-akkwist tal-licenzji msemmija **kien wieħed tal-konvenuti u ta’ hadd iehor.**

Jidher car ukoll mill-provi, illi minkejja dan l-obbligu kontrattwali tal-konvenuti sabiex jottjenu l-licenzji necessarji, liema licenzji s-socjeta’ attrici nformalment offriet li tapplika għalihom, **il-konvenuti ma wrew l-ebda interess** f’din il-materja. Dan id-disinteress totali johrog b’mod car mix-xhieda ta’ Walter Montebello li stqarr:

“Rigwardanti t-trading licenses, fejn nghid illi Ramon Micallef kien qal li kien se jiehu hsieb igib it-trading license, u mistoqsi fuq klawzola 5.6 tal-kuntratt ghalfejn hadt l-obbligu ingib il-licenzja jiena meta konna qbilna li Ramon Micallef kien se jgib il-licenzja, nghid illi kien hemm ukoll diskussjonijiet li kienu saru wara li kien gie ffirmat il-kuntratt. **Kont naf li l-obbligu kien tieghi**, kif ukoll kont naf li kien ser jiehu hsiebha Ramon. Rigwardanti l-application ta’ Retail Solutions biex tinhareg it-trading license, nghid illi naf biha. Li kieku ma hallsthie. Le, ma nafx illi f’Jannar 2005 Retail Solutions kienu ghamlu pagament ta’ circa elf Ewro ghat-trading license. Apparti l-processing fee, ma rcevejna l-ebda invoice ghal xi hlas iehor ghat-trading license da parte tas-Retail Solutions. Le, ma ghamilniex komunikazzjoni mad-Dipartiment ghax hallejna f’idejn Ramon. **Le, qatt ma tlabna xi verifikasi jew f’liema stadju kienet waslet.** Konna tlabna din il-verifikasi biss tramite l-avukat. Le, qatt ma rcevejna xi ittra mid-Dipartiment. Gieli attendejna ghal-laqghat bejn il-hwienet. Gieli ma attendejniex ukoll. Meta ma konniex nattendu qatt ma rcevejna l-ebda minuti. Ma niftakarx jekk qatt tlabna ghal dawn il-minuti. **Ma niftakarx jekk qatt ipprovajt niskopri dak li kien intqal fil-meetings fejn ma attendejniex.**”-Vide fol. 459.

Illi ghalhekk, huwa evidenti illi l-**Artikolu 1570** tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta ma tapplikax f’dan il-kuntest. Dana qed jinghad stante illi minn imkien ma jirrizulta mill-kuntratt iffirmat illi s-socjeta’ attrici kellha l-obbligu kuntrattwali vis-à-vis responsabilita’ ghall-ksib tal-licenzja/permess. Illi ghalhekk l-argumentazzjoni tal-konvenuti illi l-Artikolu 1570 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta japplika f’dan ir-rigward, mhux talli hija wahda bla bazi izda hija intiza merament bhala pretest ghall-abbandur tal-fond. Ma jistax jinghad illi fir-rigward tal-licenzji, s-socjeta’ attrici ma ezegwitx l-obligazzjoni tagħha, ghaliex skond il-kuntratt hija ma kellha assolutament l-ebda obligazzjoni li tagħmel dan.

Il-Qorti f’dan l-istadju tagħraf illi għandha tagħmel referenza għas-sentenza fl-simijiet **Francis Paris et vs Maltacom plc** (deciza fis-7 ta’ Ottubru 2004, mill-Prim’ Awla tal-Qorti Civili, ippreseduta mill-Onor Imħallef Tonio Mallia), (liema sentenza giet ikkwotata wkoll fis-sentenza fl-ismijiet **Gasan Enterprises Limited (C467) vs Integrated Business Systems Limited (C18440)**, deciza fit-22 ta’ Novembru 2012, mill-Qorti tal-Appell, ippreseduta mill-Onor Imħallef Gino Camilleri), fejn il-Qorti qalet:

“Dan hu konformi mal-principju li darba bejn il-partijiet hemm ftehim li jirregola r-relazzjonijiet ta’ bejniethom, hu prezunt li qabel ma iffirmaw dak il-ftehim qiesu c-cirkustanzi tal-kaz u l-interessi taghhom, u allura darba iffirmaw il-kuntratt, huwa dak il-kuntratt li jissanzjona r-relazzjonijiet ta’ bejn il-kontendenti, u mhux xi principju iehor, ancorche’ bazat fuq l-ekwita’. Il-principju tar-rispett ghal volonta’ tal-partijiet huwa wiehed fondamentali u dak li ftehmu fuqu il-partijiet għandu “forza ta’ ligi” għalihom (artikolu 992 tal-Kodici Civili), u l-Qorti m’ghandhiex tuza d-diskrezzjoni tagħha biex tissostitwixxi għal dak li ftehmu l-partijiet il-volonta’ tagħhom.”

Vide ukoll is-sentenza fl-ismijiet **Munqar Ltd vs Salvu, Annetto, John, Francis, Joseph, Carmen u Carmelo ahwa Farrugia** (deciza fit-18 ta’ Dicembru 2009, mill-Onorabbi Qorti ta’ l-Appell, ippreseduta mill-S.T.O Prim’Imhallef Vincent De Gaetano, l-Onor Imhallef Joseph A. Filletti, u l-Onor Imhallef Geoffrey Valenzia), fejn intqal:

*“Kif hemm ipprovdut fl-Artikolu 993 tal-Kap. 16..... “Il-kuntratti għandhom jigu esegwiti bil-bona fidi, u jobbligaw mhux biss għal dak li jingħad bfihom, izda wkoll ghall-konsegwenzi kollha li ggib magħha l-obligazzjoni skond ix-xorta tagħha, blekwi, bl-użu jew bil-ligi.”..... Kif jingahd fil-kawza fl-ismijiet **Carmelo Mercieca v. Gaetano Pace Qorti tal-Appell, 15 ta’ Dicembru, 1947, il-principju illi contra testimonium scriptum (testimonium) non scriptum non fertur,***

“...jista jsehh biss sakemm il-Qorti ma tkunx perswaza illi hemm zball fil-kuntratt, jew inkella dak il-patt thalla barra għal xi raguni specjali; ghaliex f’dawn il-kazijiet il-principji bazati fuq il-gustizzja u l-ekwita’ għandhom ikunu supremi.”

*Dan l-insenjament baqa’ jigi segwit minn dawn il-Qrati – hekk ara decizjoni tal-Prim Awla fil-kawza fl-simijiet **Francesca Formosa v. Avukat Dottor Spiridione Camilleri noe., mogħtija fid-9 ta’ Gunju 1964.**”*

Il-Qorti tghaddi biex tezamina

- ii. Għaliex is-socjeta' attrici fixxklet u ppersegwit lill-konvenuti billi bdiet tallegħi li l-merkanzija li kienet qed tblegħ, kienet ta' kwalita' nferjuri:

Il-Qorti tagħraf illi l-allegazzjoni da part ital-konvenuti dwar ksur tal-garanzija ta' pacifiku pussess skond tal-Artikolu 4.01 tal-ftehim tas-27 ta' Settembru 2005, u tal-Artikolu 1539(c) tal-Kodici Civili, hija esagerata tant li tqarreb lejn il-grossolan.

Il-konvenuti jallegaw vjolazzjoni tal-garanzija tal-pacifiku pussess da parti tas-socjeta' attrici. Il-Qorti tagħmel referenza għal dan il-kuncett ta' kif amplifikat fis-sentenza **Adam Galea et v. Tarcisio Calleja** App. Civ. Rik. Nru. 2779/1996 dec. 25/5/2001 u tagħraf illi biex wieħed jista' jitkellem fuq vjolazzjoni tal-garanzija tal-pacifiku pussess jehtieg , mill-inqas molestja effettiva fil-pussess jew fit-tgawdija tal-haga koperta b'dik il-garanzija. Mill-provi prodotti mill-konvenuti ma hemmx xrara t'evidenza illi b'xi mod tista' tīgi klassifikata bhala ksur tal-garanzija tal-pacifiku pussess kif imfissra.

Illi għalhekk, jirrizulta il-Qorti tqis ukoll mill-provi prodotti, illi l-konvenuti abbandunaw u telqu l-pussess tad-designated area lilhom koncessa bil-ftehim tas-27 ta' Settembru 2004 qabel ma skada l-perjodu inizjali ta' sentejn, b'dana illi ma ottemporawx ruhhom mal-Artikolu 2.02 tal-ftehim iffirmat u b'hekk kissru l-obbligazzjonijiet kuntrattwali tagħhom, filwaqt illi esponew ruhhom ghall-Artikolu 12.01 tal-istess ftēhim.

Illi għalhekk, Qorti tilqa' l-ewwel talba tas-socjeta' attrici, billi tiddikjara illi l-konvenuti kissru l-kuntratt tas-27 ta' Settembru 2004 u li għalhekk l-istess konvenuti huma moruzi fil-ftehim minnhom milhuq u fl-obbligi minnhom assunti; filwaqt li tichad it-tieni eccezzjoni tal-konvenuti.

Il-Qorti tagħraf ukoll illi hija fondata t-talba tas-socjeta' attrici għal dikjarazzjoni ta' ksur tal-kuntratt da parti tal-konvenuti, u għalhekk hija fondata wkoll it-talba tas-socjeta' attrici għal dikjarazzjoni ta' responsabilita' tal-konvenuti għal danni favur tagħhom.

Illi ghalhekk, **fir-rigward tat-tieni talba tas-socjeta'** attrici, il-Qorti tagħmel referenza ghax-xhieda ta' Ramon Micallef fejn l-ammont mitlub gie kkwalifikat kif inhu gej: “*Nispjega kif wasalt għad-danni mitluba ta' Lm7,612.04, nghid li din tirraprezenta d-differenza ta' kera mhux imħallsa fuq il-perjodu li kien fadlilhom ta' sena u nofs kieku l-konvenuti ma abbandonawx il-kuntratt. Wasalt għal din is-somma fuq pro rata tas-sitt xhur li hallsu qabel. Nirreferi għal Dok B fol. 5 tal-process. Is-somma ta' Lm3,392 hi l-ammont li suppost hallsu għal-common areas fuq il-perjodu ta' sena u sitt xhur li ma hadmux. Din mhix rata fissa izda tinhadem skond area tal-hanut mal-ammont ta' spejjes inkorsi f'dak il-perjodu fuq il-common areas kollha. Is-somma ta' Lm1,262.01 u Lm444.66 huma arretrati, kontijiet li l-konvenuti ma hallsux u li jikkorrispondu kirjiet u common area charges tul is-sitt xhur li okkupaw il-fond.*”, **Il-Qorti tagħraf illi gew debitament pprovati l-ispejjeż attwali li huma dovuti mill-konvenuti, u cioe' l-ammont ta' elf mitejn tnejn u sittin Liri Maltin u centezmu (Lm1,262.01) (illum elfejn disgha mijha disgha u tletin Ewro u disgha u sittin centezmi – €2939.69) (Dok.C anness mar-rikors promotur) u l-ammont ta' erbgha mijha erbgha u erbghin Liri Maltin u sitta u sittin centezmi (Lm444.66) (illum elf u hamsa u tletin Ewro u sebgha u sebghin centezmi – €1035.77) (Dok.D anness mar-rikors promotur).**

Fir-rigward tat-tielet talba tas-socjeta' attrici, l-istess socjeta' attrici qiegħha titlob id-danni ghall-perijodu ta' sena wnofs, li tulu l-fond kien abbandunat mill-konvenuti, minkejja li l-kirja di ferro kienet għadha għaddejja. Billi l-kera stipulata ma kienetx wahda fissa iżda kienet bażata fuq percentwali tat-turnover, l-kera m'hijiex facilment komputabbi għall-perijodu tal-abbandun minkejja illi hija ġustifikata t-talba attrici għad-danni ghall-perijodu korrispondenti. Il-konvenuti kienu in vjolazzjoni tal-obbligli kontrattwali tagħhom meta abbandunaw il-fond de quo. L-atturi sofrew telf ta' qliegħ tul dan il-perijodu u għandhom jiġu rizarciti għall-istess.

Il-Qorti tagħmel referenza għall-insenjament fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Falzon et vs John Vella** (deċiża fil-11 ta' Marzu 2014, mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili, ippreseduta mill-Onor Imħallef Joseph Zammit Mc Keon):

“Il-Qorti tirrileva li danni derivanti minn inadempjenza kontrattwali għandhom ikunu ristretti u relatati ma’ dik l-inadempjenza u għandhom ikunu konsegwenzjali għaliha (“Galea v. Combinati Transport Ser. Ltd.” - Qorti ta’ l-Appell – 30 ta’ Marzu 2001)”

Fil-kawza in dezamina, il-pretensjoni għad-danni ekwivalenti ghall-kera mitlufa waqt il-perijodu tal-abbandun bażata fuq stima tal-kera effettivament imħallsa fl-ewwel sitt xħur tidher għalhekk wahda ġustifikata. Illi gie ampjament ippruvat tul il-mori ta’ din il-kawza, illi l-konvenuti ikkawżaw danni lis-socjeta’ attrici bl-agir u bil-ksur ta’ l-obbligi kontrattwali tagħhom, u għalhekk **il-Qorti tagħraf illi l-konvenuti għandhom ihallsu danni lis-socjeta’ attrici fl-ammont ta’ sebat elef sitt mijja u tnax-il Liri Maltin u erbgħa centeżzmi (Lm7,612.04) (ekwivalenti għal sbatax-il elf sebgha mijja wieħed u tletin Ewro u tmienja u ghoxrin centeżzmi – 17,731.28) u fl-ammont ta’ tliet elef tliet mijja tnejn u disghin Liri Maltin u tmienja u ghoxrin centezzmi (Lm3,392.28) (ekwivalenti għal sebat elef disgha mijja u wieħed Ewro u tmienja u tmenin centeżzmi – €7901.88), liema żewġ ammonti jirriżultaw minn Dok.B (anness mar-rikors promotur).**

Fir-rigward tal-kontro-talba, l-Qorti tagħraf illi in vista ta’ dak kollu permess **l-ewwel talba rekonzjonali għandha tigi michuda**, u dana għar-ragunijiet già mogħtija minn fejn jirrizulta ampjament car mill-provi migħburu illi kuntrarju għal dak sottomess mill-konvenuti, kienu l-konvenuti stess illi naqqsu milli jottemporaw ruhhom ma’ l-obbligazzjonijiet kontrattwali u legali tagħhom, mhux vice versa. Illi għalhekk, la darba qed tigi michuda l-ewwel talba tal-konvenuti, **il-Qorti konsegwentament tichad t-tieni u t-tielet talbiet rekonzjonali.**

Għal dawn il-mottivi l-Qorti taqta’ u tiddeciedi billi, għar-ragunijiet fuq premessi, tilqa’ l-ewwel eccezzjoni u in parte t-tielet eccezzjoni tal-konvenuti; tħad it-tieni eccezzjoni u l-eccezzjoni l-ohra tal-konvenuti; tilqa’ l-ewwel talba tas-socjeta’ attrici; tilqa’ t-tieni talba in parte; tilqa’ t-tielet r-raba’ u l-hames talba tas-socjeta’ attrici billi tilli wida d-danni sofferti mis-socjeta’ attrici fis-somma ta’ hamsa u ghoxrin elf sitt mijja tlieta u tletin Ewro u sittax il-centezmu (€25,633.16) u tikkundanna lill-intimati

ihallsu lis-socjeta' attrici s-somma hekk likwidata ta' hamsa u ghoxrin elf sitt mijatlieta u tletin Ewro u sittax il-centezmu (€25,633.16)

Fir-rigward tal-kontro-talba, ghar-ragunijiet hawn fuq premessi, il-Qorti tichad t-talbiet kollha tal-konvenuti, filwaqt li tilqa' l-eccezzjonijiet tas-socjeta' attrici.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli

Deputat Registratur